

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 10-11 • Perjantaina 10. maaliskuuta 2006

57. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

In memoriam

Kari Juhani Kiiski

28.6.1944-12.2.2006

Karin valoisa hymy valaisi muistotilaisuudessakin.

Viime kuussa meidät taivoitti suru-uutinen: Kurkijoki-Säätiön pitkäaikainen luottamushenkilö, monessa mukana ollut liikunnan lehtori Kari Kiiski oli saanut sunnuntaina 12.2. iäisyyskutsun vaikeata sairautta muutamia vuosia podettuaan. Tieto pysäytti. Vaikka tietoa tavallaan oli osannut odottaakin, ei sitä luullut kuulevansa ihan vielä.

Viimeisen kerran näin Karin Loimaan Seudun Karjalaseuran 60-vuotisjuhlassa 11. päivänä joulukuuta. Siellä hän iloisena kulki pyörätuolillaan. Hän sai vastaanottaa juhlassa Karjalan Liiton pronssisen ansiomerkin. Lämpö ja valo loisti hänestä aina, kun hänet tapasin.

Kari syntyi Paavo ja Elsa (o.s. Hirvonen) Kiiskin perheeseen Rääkkylässä, jonne perhe oli muuttanut talvisodan päätyttyä, jolloin koti Kurkijoen Haavikolla menetettiin viholliselle. Elsa-äiti oli kotoisin Rääkkylästä. Perheeseen syntyi viisi lasta: Vesa, Eero, Kari, Asko ja Päivi. Sisaruksista ovat elossa enää Vesa ja Päivi.

Elämäntehtävänä kouluttaminen

Loimaan ammattikoulun liikunnan opettajana Kari Kiiski aloitti vuonna 1970. Hän jatkoi toimessaan vuonna 2002 alkaneesta sairaudestaan huolimatta sinnikkäästi vuoden 2004 syksyyn saakka.

Opetustyön lisäksi Kari oli monessa mukana. Hän ehti olla YK:n valvontajoukoissakin urheilu-upseerina Libanonissa 1984-85. Sinibaretien kanssa hän solmi

elämän loppuun asti kestäneitä ystävyys-suhteita. Erään tällaisen ystävän Aarno Harmaalan isä on joskus sanonut: ”Jos saa hyvän ystävän, siitä kannattaa pitää kiinni.” Niin nämä ystävykset sitten tekivät. Myös Harmaalan äiti oli todennut pojanpoikiensa ristiäisissä kaksospoikien kummeista, jotka molemmat olivat sinibaretteja: ”Olipa aika velikultia!” Toinen kummeista oli Kari.

Myös reserviupseeritoiminta kuului Karin harrastuksiin. Tämä reservin kapteeni toimi alueellisessa maanpuolustustyössä aktiivisesti useiden vuosien ajan, muun muassa Loi-

maan sotilasalueen huoltoupseerina.

Ammattikasvatustalutuksessa ja opetushallitukseksi Kari toimi ylitarastajana usean vuoden ajan. Hän oli AOO:n koulutusvastaava, kunnalliskoulutaja, vaalisihteeri sekä muun muassa Ammatti+ -lehden toimitusneuvoston jäsen. AOO:n entinen puheenjohtaja Liisa Fräki kertoi Karin muistotilaisuudessa, että Kari oli aina valmis auttamaan, aina valmis lähtemään. Hän oli vielä viime vuoden marraskuussa mukana AOO:n vuosikokouksessa ja sen toogajuhlassakin.

Ammattiyhdistystyössä

Kari Kiiskin arku Kanta-Loimaan kirkossa. Sinibaretit asettuivat kunnia-vartioon arkun kummallekin puolelle siunaustilaisuuden alettua. Siunauksen suoritti rovas-tti Matti Taatila.

Lauri Laukkanen oli Kurkijoki-Säätiön hallituksessa yhtä aikaa Karin kanssa. Kukat vietiin siunaustilaisuuden päätyttyä Kanta-Loimaan kirkon hautausmaalle, paikalle, minne Karin uurna tullaan laskemaan. Muistolause ”Jeesus Kristus on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti” on aikoinaan ollut kirjoitettuna Kurkijoen kirkon alttaritauluun.

Kari toimi useissa eri tehtävissä. Loimaan ammattikoulun opettajayhdistyksessä hän oli useita vuosia puheenjohtajana ja luottamusmiehenä. Vuonna 2004 hänelle myönnettiin OAJ:n pronssinen ansiomerkki hopeisin lehvillä.

Monet läheiset muistelivat Karia. Monesta suusta tuli todistetuksi, että Kari Kiiski oli erityisen lämmin ja huolehtivainen ja perhe- ja lapsirakas. Lapsistaan ja lastenlapsistaan hän kertoi erittäin mielellään. Vesa-veli kertoi, millaisia kepposia veljekset – ja pääasiassa Kari – olivat tehneet poikasina.

Kari sai Kaijansa kanssa neljä lasta: Tiina, Sami, Ranja ja Jussi, joilla on yhteensä viisi lasta. Hyvin Karia kuvaa Sami-pojan kertoma tarina. Aina kun joku meni Karin luokse käymään, hän kysyi: ”Haluatteko syödä?” Ja aina jotain syötiin. Ruoka oli karjalaisittain tärkeä sosiaalinen elementti. Muistotilaisuudessa tarjottiinkin Karin lempiruokaa: karjalanpaistia ja karjalanpiiraita.

Karin entiset oppilaat, Riuttaskorven nuoret esittivät muistotilaisuudessa musiikkia, Petri Laakosen Täällä Pohjantähden alla ym. Muistotilaisuudessa

Sivuillamme TÄNÄÄN mm.

Talvisodan päättymisestä 66 v.	4
Sukututkimuspiiri 2005	4
Andrein tarina	5
Reino Äikiältä kirja	6
Hiitolaiset ry:lle historiikki	7
Lisää Korpisaaresta	9
Nikolain pilkin tulokset	11
Kurkijokelaisen lukijamatka	12

**Seuraavat Kurkijokelaiset ilmestyvät
24.3., 7.4., 21.4., 5.5., 19.5.**

laulettiin pari uutta virttä. Sami kertoi, että Kari ei itse ollut kovin hyvä laulaja, mutta halusi laulaa toisten kanssa yhdessä, rakasti yhteislaulua.

Karjalaiset harrastuksena

Kari kävi useamman kerran Kurkijoella ja erityisesti isän kotipaikalla Haavikossa. Hän löysi aikuisiän kumppanikseenkin Haavikon tytön Sorsan Seijan.

Kurkijoki-Säätiön toimintaan hän tuli mukaan ensin museotoimikunnan jäsenenä ja sittemmin puheenjohtajana. Vuonna 1998 hänet valittiin halli-

tuksen varajäseneksi ja sittemmin varsinaiseksi jäseneksi, missä tehtävässä hän toimi aina vuoden 2004 loppuun asti, jolloin hän ilmoitti haluavansa jäädä pois sairauteensa vedoten.

Loimaan Seudun Karjalaseuran puheenjohtajana Kari toimi vuodet 1997 ja 1998. Hallituksessa hän oli toiminut jo vuodesta 1993 lähtien, varapuheenjohtajana ja varatilintarkastajana myöhemmin.

Työtovereittensa laatimassa muistokirjoituksessa kerrotaan muun muassa seuraavasti:

”Vilkkana karjalaispoikana Kari ystävystyi helposti kaikkien kanssa ja tutustui mielellään uusiin ihmisiin ja paikkoihin. Hän osallistui retkiin ja kokouksiin, oli aina valmis lähtemään, mihin vain tarvittiin ja innostui kaikesta uudesta. Kari oli kova urheilmaan ja kannusti sekä oppilaita että työtovereita liikumaan eri tavoin.

Kari säilytti myönteisen, iloisin elämänsenteensä loppuun saakka ja halusi olla mukana tapahtumissa voimiensa mukaan. Hänet muistetaan erinomaisena seuramiehenä, joka piti kunnia-asianaan viihdyttää juhlissa kaikkia tasapuolisesti. Tarvittaessa Kari osasi olla tiukka opettaja ja neuvottelija, joka yritti saada asiat sujumaan parhain päin ja koetti auttaa kaikkia.”

Useiden kukkalaitteiden lisäksi Karia muistivat monet ystävät ja yhteisöt yhteensä noin 40 adressilla. Kaikki muistovärsstyt olivat hyvin sopivia ja paikkansa Karin kohdalla pitäviä. Mutta yhdessäkään adressissa ei ollut samaa muistolausetta!

Lämmöllä muistaen

Raija Hjelm

10.3.2006

Kurkijoella 66 vuotta sitten

Kurkijoki sodasta evakkoon –kirjassa Aili Iso-mäki kertoo 66 vuoden takaisista lähtötunnelmis-ta Oksentiinmäellä seuraavasti:

”On hämära maaliskuun 12. päivän illansuu. Tirrin tuvan navetan katoksen alla teurastetaan sikaa, kun lähetti saapuu mukanaan kauhistuttava viesti: ”Huomisamuna klo 9 kaikki naiset ja lapset välttämättömine matkatarvoinneen Titon seisakkeelle!” Mihin sitten?

Maaliskuun 13. päivä tekee tuloaan. Tuvan ikkunat on pimennetty. Pieni öljytuikka valaisee jossakin. Viime yönä ei kylässä ole kukaan nukkunut. Kyläläisiä alkaa ajaa pihaan evakkokuorma toisensa jälkeen. Tupa on naapureita täynnä. Äiti, vuosikymmenien pyhäkoulun opettaja istuutuu pitkän pöydän päähän, panee kädet ristiin ja lukee lujalla äänellä: ” - - Herra siunatkoon meitä ja - - Pyhän Hengen nimeen. Amen!” Veisataan Jumala ompi linnamme. Toiset nyyhkivät, toiset itkevät ääneen kyynelten valuessa poskipäille.

Hevosjono valuu jyrkkää rinnettä alas ojan notkoon kohti Titon seisaketta ja Lamminsalon kou-

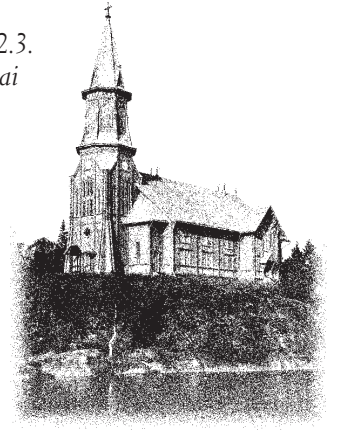
lua. Lamminsalon koululla vallitsee sanoin kuvaamaton kaaos. Syötäväksi on omia eväitä. Lapset itkevät, joku sairauskohtauksen saanut vanhus valittaa, huhu rauhanehdoista tyrmää. Kukaan ei siitäkään tiedä totuutta, kun tieto kulkee ihmiseltä toiselle.”

- Kuitenkin jokainen tiesi seuraavana päivänä, että kotiseutu oli jätettävä. Jatkuvasti sinne tuli uusia murheen murtamia matkalaisia, ja seuraavana yönä oli koulu sekä lähitienoon talot täynnä väkeä. Pitkin latioita vierä vieressä lojui ihmisiä. Uni ei tullut silmiin, oli tapahtunut liian paljon.

Nyt 66 vuotta myöhemmin me tiedämme, mitä tapahtui. Tiedämme myös, että evakot pääsivät vielä muutamaksi vuodeksi takaisin kotiseuduilleen, mutta joutuivat sitten lopullisesti jättämään uudelleen rakentamansa kodit. Me jälkipolvet painamme päämme talvisodan päättymisen päivänä 13.3. ja vietämme muistohetkiä ja ajattelemme: ”Ei koskaan enää!”

Raija Hjelm

”Käskien sotatoimiyhtymien komentajia laadittujen suunnitelmien mukaisesti viipymättä suorittamaan väestön ja omaisuuden evakuoinnin, mikäli sitä ei ole aikaisemmin suoritettu...”

Hartaus sunnuntaiksi 12.3.
2. paastonajan sunnuntai

Kosketettu

Kosketus on kaikkein alkuperäisin tapa olla yhteydessä toisen toisiimme. Vastasyntynyt rauhoittuu sylissä, kun sanat eivät vielä kosketa. Surun satuttamaa voi lohduttaa käden laittaminen olkapäälle enemmän kuin tuhat sanaa. Vanhus, jolta sairaus on riisunut puheen ja sen ymmärtämisen, ymmärtää kyllä, kun hiuksia silitetään. Lämpö ja läheisyys välittyvät.

Etelämaalaisille ihmisille toisen ihmisen kosketteleminen näyttää olevan luontevampaa kuin meille pohjoismaalaisille. Tutustuessani turkkilaisiin ystäviini he saivat minut alkuun häkeltymään kanssakäymisen tavoillaan. Tavatessamme naiset antoivat poskisuudelman molemmille poskille ja miehet kättelivät jämäkästi. Lapset - niin omat kuin vieraat - nostettiin heti syliin.

Turkkilaisten ystävien tapoihin totuttuani opin arvostamaan niiden kauneutta ja syvyyttä. Ne viestivät toisen ihmisen tärkeydestä ja yhteydestä. Kukaan ei pääse pujahuttamaan sisään ja ulos huomaamatta. Miten tärkeä on tällainen hetki yksinäiselle ja kosketusta kaipaavalle.

Eräs fariseus sai kerran Jeesuksen kotiinsa vieraaksi. Tervetuliaistapoihin kuului, että vierasta tervehditään suudelmalla, hänelle annetaan vettä jalkojen pesuun ja pää voidellaan öljyllä. Fariseus ei kuitenkaan tehnyt niin. Yhtäkkiä hänen seurueensa keskelle ilmestyi syntisestä elämästään tunnettu nainen. Hän asettui Jeesuksen jalkojen luo ja itki. Kun Jeesuksen jalat kastuivat hänen kyynelistään, hän kuivasi ne hiuksillaan, suuteli niitä ja voiteli ne tuoksuöljyllä.

Nainen tekee sydämestään sen, mitä fariseus ei ollut hoitanut edes muodollisena seremoniana. Fariseuksen rakkaus ei riittänyt. Illan isäntänä hän jää sivusta katsojaksi, joka ajattelee, että ”tuollainen nainen ja tuolla tavalla”. Hän katsoo, ei koske, eikä mikään kosketa häntä. Nainen koskettaa ja löytää Jeesuksen. Hän parantuu ja saa mielenrauhan.

Kosketuskin on rukous. Kirkkoamme kotiutuneet rukoushelimet tekevät siitä totta käsin kosketeltavasti sormien hapuillessa helmiä. Usko ei ole pohjimmiltaan oikeassa olemista tai totena pitämistä. Se on syvimältä olemukseltaan luottamusta, joka ei ole vain pään asia. Elämän paljaimilla hetkillä luottamus Jumalaan voi purkautua pelkissä kyynelissä tai käsien ristimisessä. Ei ole yhtä ainoaa sanaa uskontunnustuksista puhumattakaan. Kuitenkin keskellä omaa hapuiluamme ja haavoittuneisuuttamme tulemme Jumalan koskettamiksi.

Tiina Reinikainen

Kirjoittaja on Joensuun seurakunta-yhtymän oppilaitospappi.

Kuolleita

Rakkaamme, isämme ja vaarimme

**Kari Juhani
KIISKI**

* 28.6.1944 Rääkkylä
† 12.2.2006 Loimaa

Ei surua voi punnita,
ei ikävän määrää mitata.
On vain hiljaisuus rakkautta täynnä.
Seija

Isää ja vaaria rakkaudella kaivaten
Tiina, Jari ja Roope
Sami, Sari, Iitu ja Ukko
Ranja, Ari, Matias ja Riia
Jussi

Muut sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu Kanta-Loimaan kirkossa
läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta.

Yleisöltä

Kiitos

muistamisesta
merkkipäivänäni.

Aune Korhonen

NIMIPÄIVÄT

pe 10.3. Aurora, Aura,
Auri
la 11.3. Kalervo
su 12.3. Reijo, Reko
ma 13.3. Erno, Ernesti,
Tarvo
ti 14.3. Matilda, Tilda
ke 15.3. Risto
to 16.3. Ilkka
pe 17.3. Kerttu, Kerttuli
la 18.3. Eetu, Edvard
su 19.3. Juuso, Josefiina
ma 20.3. Aki, Kim,
Joakim, Kevät-
päivän tasaus
ti 21.3. Pentti
ke 22.3. Vihtori
to 23.3. Akseli

Muistettavaa

Hiitolan Pitäjäseuran pilkkikilpailut Kuivalahdella la 11.3. klo 10. lähtö Jouko Ijäksen mökkirannasta. Sarjat: miehet ja naiset. Kilpailukalana ahven. Ajo-ohje: Luvalta Kuivalahden kesk. (n.10 km) viitoitus oik. Pihlaus, josta opasteet perille. Lisätietoja Villeltä p. 0400-192 801. Kaikki tervetulleita.

Kurkijoki-Seura ry:n vuosikokous su 12.3. klo 14 Karjalatalon Käkisalmissa, Käpylänkuja 1, Helsinki.

Mellilän Karjalaiset kokoontuu to 16.3. klo 14 Airi ja Arvi Heinosen, Metallimiehenkuja 3, Loimaa.

Hiitolan ja Kurkijoen sukututkimuspiirin seuraava tapaaminen to 16.3. klo 18 Karjalatalon Wärtsiläsalissa, Käpylänkuja 1, Helsinki. Saapua voi jo klo 15. Pauliina Karjalainen kertoo Siira-suvun tutkimusvaiheista.

Loimaan Seudun Karjalaseuran talvipäivää vietetään la 18.3. klo 10 alk. Säkylän Pyhäjärvellä Loimaan kaupungin kesäsiirtolassa Vaapukkarannassa. Pilkkikilpailu klo 11-13. Omat eväät mukaan. Grillausmahdollisuus. Yhteislähtö Loimaan torilta klo 9.

Kurkijoen Marttayhdistys ry. Itsepuolustuskurssi ti 21.3. klo 18 Tuulensuun palvelukeskuksessa.

Kalakurjet. Kurkijoen pilkkimatkalalle lähdetään pe 24.3. Virttaalta klo 4.30, Alastaro klo 4.40, Hirvikoski klo 4.50, Loimaan asema klo 5.00, Helsinki Kiasma klo 7.00.

Kurkijoen Marttayhdistys ry. Varsinais-Suomen Marttojen järjestämä kahvikoulutus Kyrössä ti 28.3.

Tabella-runo

Näyt on tarjolla talven iloja,
mäkeä voi laskea senkun jaksaa,
hissillä näet pääsee ylös.
Tämä pitää sanoa kiireellä,
ettei ehdi lumi vallan sulaa.
Miten sitten suksilla suihkii,
ellei lähellä ole hiihtoputkii?
Mustalla mullalla vois lykkii,
sehän antais voimaa vahvaa,
kun savessa polkee ja potkii.
Sitten huuhtelevaan uimahalliin,
näin saamme kaiken kalliin
käyttöön voimalla euron.

Anna

Sanan Voimaa

10.3. Hän, joka laskeutui alas, nousi myös kaikkia taivaita ylemmäs täyttäkseen kaikkeuden läsnäolollaan. Ef. 4:10
11.3. Minulle elämä on Kristus ja kuolema voitto. Fil. 1:21
12.3. Jumalan on viisaus, hänen on voima, hän tietää ja päättää. Job. 12:13
13.3. Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus. 1 Kor. 12:13
14.3. Lähetä leipäsi vetten yli, ajan mittaan voit saada sen takaisin. Saarn. 11:1
15.3. Herra, sinä kuulet, mitä köyhät kaipaavat. Sinä kuuntelet tarkoin, ja rohkaiset heitä. Ps. 10:17
16.3. Nälkäiset hän on ruokkinut runsain määrin, mutta rikkaat hän on lähettänyt tyhjinä pois. Luuk. 1:53
17.3. Kääntykää Herran puoleen, huulillanne

**vilpittömät sanat, sano-
kaa hänelle: ”Anna kaik-
ki meidän syntimme an-
teeksi ja ota vastaan pa-
ras lahjamme. Me tuom-
me sinulle uhriksi ru-
koussemme, huultemme
hedelmän.” Hoos. 14:3**
18.3. Armo teille kaikille! Hepr. 13:25
**19.3. Rakkaus ohjatkoon elämäännne, onhan Kris-
tuskun rakastanut meitä
ja antanut meidän täh-
temme itsensä lahjaksi,
hyvältä tuoksuvaksi uh-
riksi Jumalalle. Ef. 5:2**
**20.3. Rukoilkaa lakkaamat-
ta. 1 Tess. 5:17**
**21.3. Herra sotii teidän puo-
lestanne, olkaa te hiljaa! 2 Moos. 14:14**
**22.3. Vain Herra on pyhä, ei
ole toista, meidän Juma-
lamme yksin on luja kal-
lio. 1. Sam. 2:2**
**23.3. Älä pelkää, tytär Siion,
sinun kuninkaasi tulee!
Hän ratsastaa nuorella
aasilla. Joh. 12:15**

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh./fax (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Kokouksia

KUTSU VARSINAISEEN OSUUSKUNNAN KOKOUKSEEN

Mellilän Seudun Osuuspankin jäsenet kutsutaan osuuspankin varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen, joka pidetään keskiviikkona 29.3.2006 klo 18.00 alkaen Mellilän Seudun Osuuspankin toimitalossa osoitteessa Sahantie 2, Mellilä.

Osuuskunnan kokouksessa käsiteltävät asiat:

- 1) Osuuspankin sääntöjen 12 §:ssä varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle määrätyt asiat.
- 2) Hallituksen ehdotus sääntöjen muuttamisesta.

Sääntömuutoksen pääasiallinen sisältö:

Mellilän Seudun Osuuspankin sääntöjä esitetään muutettavaksi seuraavasti:

- Sääntöihin lisätään kuolleen jäsenen oikeudenomistajien oikeuksia koskeva uusi 6 §, jonka mukaan kuolleen jäsenen oikeudenomistajilla on valitsemansa edustajan kautta oikeus käyttää vainajan taloudellista oikeutta vuoden ajan kuolinpäivästä.
- Sääntöjen osuusmaksua koskevaan 7 §:ään lisätään uusi 10 momentti, jonka mukaan osuuspankilla on oikeus kieltäytyä osuusmaksujen palauttamisesta osuuskunnan toiminnan aikana.
- Sääntöihin on lisäksi tehty lainsäädännön sekä erilaisten pankkien toimintaa ohjaavien määräysten muutosten edellyttämät korjaukset ja tarkennukset. Näiden muutosten merkitys on pankkien ja jäsenten kannalta vähäinen.

Kokousasiakirjat

Hallituksen ehdotus, muutetut säännöt kokonaisuudessaan sekä pankin tilinpäätöstä koskevat asiakirjat ovat jäsenten nähtävänä 27 päivästä helmikuuta 2006 alkaen pankin pääkonttorissa osoitteessa Sahantie 2, Mellilä.

Osallistumisoikeus osuuskunnan kokoukseen on jokaisella pankin jäsenellä.

Mellilässä, 24. päivänä helmikuuta 2006

MELLILÄN SEUDUN OSUUSPANKKI
Hallitus

KURKIJOKI SEURA RY

1966

Kurkijoki-Seura ry:n vuosikokous

sunnuntaina 12.3.2006 klo 14 Karjalatalon Käkisalmi-salissa, Käpylänkuja 1, Helsinki. Käsitellään sääntömääräiset asiat ja keskustellaan Karjalan Liiton jäsenmaksu-uudistuksesta.

Kahvitarjoilu **Tervetuloa** **Hallitus**

Mellilän Karjalaiset ry:n vuosikokous

sunnuntaina 19.3.2006 klo 18.00 Martti ja Leena Meskasella, Joenperäntie 146 B. Käsitellään vuosikokoukselle kuuluvat asiat ja päätetään sääntömuutoksesta.

Tervetuloa **Johtokunta**

Loimaan Seudun Karjalaseura ry:n kevätkokous

pidetään keskiviikkona 29.3.2006 klo 18 Kurkijokelaisen toimituksessa, Koulukuja 7, Loimaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Tervetuloa **Hallitus**

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. 1900-luvun alussa Man-
nerheim sai erityistehtä-
vän ratsastaa Aasian halki
tiedustelutehtävissä. Pal-
jonko matkaa kertyi?

2. Mitkä ovat neljä perusma-
kua?

3. Mikä laulu loppuu ”Oi,
Herra, intoa anna ain’
maatamme rakasta-
maan”?

4. Minkä ministeriön alainen
on poliisilaitos?

5. Mitä maapallo on
latinaksi?

6. Mihin dreijaa käyte-
tään?

7. Kenen taiteilijakoti oli
Turjanlinna?

8. Kuka oli Suomen
ensimmäinen eurovi-
suedustaja?

9. Mikä Itämeressäkin
esiintyvä kala synnyt-
tää eläviä poikasia?

10. Mitä ovat pelmenit?

Voi hyvin, aikuinen nainen!

Martoille ja muille aikui-
sille naisille on koottu mo-
nipuolinen Voi hyvin, ai-
kuinen nainen -ohjelma. Se
innostaa huolehtimaan
omasta hyvinvoinnista ja
hankkimaan tietoa tervey-
destä. Jokainen meistä ha-
luaa voida hyvin. Miten
syömmе, kuinka paljon lii-
kumme ja lepäämmе vai-
kuttaa vointiimme.

Jokainen rakentaa melko
pitkälle itse oman hyvin-
vointinsa. Ohjelmaan kehi-
tetyllä Method Martta -
jumppaohjelmalla voi
hankkia hyvät ja kestävät
selkä-, vatsa- ja vartalon-
pohjan lihakset, jotka tuke-
vat vartaloa korsetin tavoin.

Aikuinen nainen elää
usein elämänsä ruuhkavuoi-
sia. Käymme työssä, huo-
lehdimme perheestämme,
harrastamme. Kun omat
lapset kasvavat aikuisiksi,
kaipaavat kenties lastenlap-
set ja omat vanhempamme
apua ja hoivaa. Kun huo-
lehdit itsestäsi, jaksat huo-
lehtia myös läheisistäsi.

Marttapiiriliitot järjestä-
vät eri puolilla Suomea Voi
hyvin, aikuinen nainen -ti-
laisuuksia ja Hyvän olon
ruokakursseja. Ohjelmaa
toteutetaan vuosina 2006-
2007. Sen rahoittavat Sosi-
aali- ja terveysministeriö ja
Marttaliitto. Yhteistyö-
kumppaneina ovat Sydän-
liitto, Suomen Selkäliitto,
Suomen Mielenterveysseu-
ra, Maa- ja kotitalousnaiset
ja Lumene group.

Marttaliitto

Hiihdetään

*Hiihdetään, hiihdetään,
kun on talven aika,
hiihdossa on mielihyvää
niin kuin talven taika.
Tuo perinteinen taitaa
vielä vallata nykyaikaa,
vapaa tyyli toisille se ei
sovi lainkaan.
Mutt’ hiihdetään,
hiihdetään, kun suksi vielä
luistaa,
niitä tässä vanhuudessa
on lysti sitten muistaa.*

Aino Koppi

Karjalan Liitto tiedottaa

Tapautumakalenteri

Maaliskuu

- 11.3. Koira saa paikan -näytelmän esitys, klo 17
- 12.3. Hengelliset päivät Imatralla, klo 10 alk.
- 12.3. Koira saa paikan -näytelmän esitys, klo 15
- 16.3. Pitäjäesittely, klo 18-20, Antrea ja Harlu
- 18.3. Koira saa paikan -näytelmän esitys, klo 15
- 19.3. Koira saa paikan -näytelmän esitys, klo 15
- 25.3. Koira saa paikan -näytelmän esitys, klo 15
- 25.-26.3. Aluevastaavien koulutus
- 26.3. Koira saa paikan -näytelmän esitys, klo 15

Eija Karsen kynä kertoo

Iha kiel saapmakkuuhaavoi, ko ei oo kene kans haastaa!

Murteesta ja vähän muustakin

Kotona Aromäellä sil-
loin muinoin ei murrasano-
ja paljon ”viljelty”, koska
äitini oli syntyisin Hämees-
tä ja isä Kurkijoen Pohjiin
kylästä. Sekä äiti että isä
olivat aikoinaan lännen-
mailla pitkän puhkun. Siel-
lä he löysivät toisensa ja
menivät naimisiinkin Ame-
rikassa. Häämatkalle he
lähtivät koti-Suomeen. Ja
kas kummaa – jäivät tänne!

Karjalan murre kotikie-
lenä siinä vähän kenties
”haalistui”, kun myös eng-
liskaa oli osattava maail-

man turuilla. Mutta eipä ol-
lut haalistunut karjalan
murre Toisiin Marilta (Hä-
mäläisen Mari). Pikku poi-
kana asioin usein Toisiis,
kons kiikutin päivän postii
tai jotain muuta pientä pal-
velusta.

Oli ihan hauskaa ja jän-
nääkin kuulla, kun Marilta
solisi naurun säestyksellä
murrasanoja liukkaasti. Ne
tarttuivat ”kaaliin”. Että vot
sillei.

Tässä on rimpsu karja-
laisia murrasanoja ja koh-
deilmaisuja. Käännökset ja

selvitykset nykykielelle
seuraavassa numerossa.
Tiedätkö sinä, mitä sanat
tarkoittavat?

1. vanunki
2. kirassi
3. vilkka
4. vitja
5. kapusta
6. utala
7. jamakka
8. korva kaavehtii
9. käi läsimää
10. purtsa

Pauli

Etsintää

*Missä ihmisellä
lienee onnenmaa,
milloin meistä kukin
voi sen omistaa?
Löytyneekö koskaan
jostain määränpä,
jossa hetken voisi
vaikka levähtää?*

*Onko jossain paikka,
missä viipyisin,
etten haluaiskaan
tulla takaisin?
Onhan, onhan mulla
paikka sellainen,
missä hyvä olla
oisi ihmisen.*

*Tiedän kyllä, missä
paikka sellainen,
minne koko ajan
vain mä kaipaillen.
Se on Karjalassa
luona Laatokan,
piha Hiitolassa,
sinne haluan.*

Terttu Ketola

Talvisota päättyi 13.3.1940

Sodan alkaessa Neuvostoliitto oli valmistautunut sen nopeaan ratkaisuun. Näin ei kuitenkaan tapahtunut, vaan sota pitkittyi. Suomi oli yrittänyt kosketusta neuvostohallitukseen, koska tilanne alkoi olla kestämätön.

Tammikuun 29. päivänä Neuvostoliitto ilmoitti Ruotsin ulkoministerin välityksellä, ettei se ollut periaatteessa sopimuksen tekoa vastaan. Suomi vastasi tähän toivoen hyvien naapurussuhteiden palautumista ja ilmoitti samalla, että maa-alueiden luovutus voisi tapahtua vain alueita vaihtamalla. Se ei miellyttänyt Neuvostoliittoa.

Ruotsin välityksellä Suomi sai 23. päivänä helmikuuta 1940 tietää rauhanehdot, joissa Hangon luovutuksen lisäksi oli kaakkosrajan siirtäminen ns. Uudenkaupungin rauhan rajalle. Ehdot olivat Suomelle suuri järkytys. Suomi tiedusteli jo aikaisemmin luvattua länsimaisen avun saamista. Sitä olikin luvassa, mutta sen ehtiminen perille olisi siirtynyt huhtikuun puolelle.

Suomen sodan johto oli sitä mieltä, että rauha olisi tehtävä nopeasti. Helmikuun 29. päivänä päätettiin aloittaa neuvottelut ja maaliskuun 8. päivänä Suomen ja Neuvostoliiton rauhaneuvottelijat tapasivat toisensa Kremlissä.

Silloin todettiin, että meiltä vaadittiin myös alueita Kuusamosta ja Sallasta Laatokan-Karjalan ja Hangon lisäksi. Samoin Petsamossa Kalastajasaarennon Suomelle kuuluva osa ja eräät Suomenlahden ulkosaaret sisältyivät aluevaatimuksiin. Ehdot olivat ankarat. Kun länsimaisen avun saaminen estyi, ei Suomella ollut muuta mahdollisuutta kuin allekirjoittaa rauhansopimus myöhään illalla maaliskuun 12. päivänä.

Rauha ei siis merkinnyt Suomelle vain sodan loppumista, vaan meidän täytyi luovuttaa noin 40 000 neliökilometrin suuruiset maa-alueet ja noin 400 000 ihmisen täytyi lähteä pois kotiseudultaan. Maaliskuun 13. päivänä klo 3.45 päämaja lähetti kenraali A. Airon allekirjoittaman puהלinsanomman sotatoimiyksikön komentajille: ”Rauhas- ta lienee sovittu ja sen mukaan vihollisuudet lopetetaan 13.3.40 klo 11.00. Päämajan alaisten yhtymien on valmistauduttava siihen, että tiedotus vahvistuksen tähän saavuttua voidaan saattaa joukkojen tietoon.”

Vahvistus tuli saman päivän aamuna klo 7.30, jonka jälkeen joukko-osastoille annettiin tieto vihollisuuksien lopettamisesta. Kurkijoen Lohko sai Rauhalasta klo 8.45 kyseisen vahvistuksen. Aseet vaikenivat, ja

Talvisodan loppupuolella kaatuneita haudattiin rauhanteon jälkeen eri seurakuntien sankarihautoihin. Kuvassa Kurkijoen pitäjän nuorimman talvisodassa kaatuneen Veikko Järvisen muistokivi Hausjärven sankarihautausmaalla. Valok. Rainer Hakulinen, julkaistu Kurkijoki sodasta evakkoon – teoksessa.

mieliala parani muutamiksi hetkiksi.

Ulkoministeri Väinö Tanner piti klo 12.00 radiossa puheen Suomen kansalle, ja klo 20.00 hallitus antoi julistuksen vihollisuksien lopettamisesta ja rauhasta. Silloin selvisi vahitellen myös uuden rajan sijainti.

”Myöhäisenä iltana radiossa kuultiin tuleva rajalinja. Kaikki tutkivat karttaa, ja syvä katkeruus ja viha olivat äärimmillään. Yleensä jäi toivomus, ettei tämä kestäisi kauan”, kirjoitti Heinäsenmaan Linna-keen päivästä sota- päiväkirjaan. Elisenvaaran

Väestönsuojelutoimikunta taas päätti sotapäiväkirjansa klo 11.20 merkinnällä: ”Sota loppui, ja saatiin rauha. Saakeli!” Nämä kuvaavat selvästi mielialoja silloin.

Kun yöllä 14.3.1940 klo 0.15 luettiin radiossa sota- marsalkka Mannerheimin päiväkäsky, tunsu Suomen lottia, suomalainen sotilas ja kotirintaman työntekijä ylpeyttä. Mutta Karjalan heimo joutui jättämään kotinsa ja sen maan, ”jota vuosisatoja hiellä ja vaivalla olemme viljelleet”, kuten Mannerheim sanoi.

Teksti on kirjasta Kurkijoki sodasta evakkoon.

Ruudun takaa katsottua

Keittiömme ikkunan takana on lintulauta. Siinä on mökki, jonka vierellä on lava. Ne ovat kiinni toisissaan. Sinne on hyvä pistää ruokaa sisältä, kun vain avaa ikkunarudun. Kai siitä joh- tuen meidän ”yhteiselomme- mekin” on tullut läheiseksi.

On ilo seurata lintujen ja oravien ruokailutottumuksia ihan läheltä, ruudun takaa. Siinä on tullut huomattua tuo arvojärjestys luomakun- nassakin, kuten se tahtoo olla meillä ihmisilläkin!

En ole oikeastaan ennen tiennytkään tiaislajien runsaudesta. Apua ihmetykseeni sain eräältä asiantuntijalta, joka ei halunnut nimeään julkisuuteen tässä vaiheessa. Lienevätkö tutkimukset vielä kesken?

Minusta työtyötiainen on talven ihanin vierailija. Pienuskin unohtuu komean työtyön vuoksi. Aluksi luulin, että tiaisilla on tainnut tapahtua ”sukurutsausta”, koska erilaisia kuvioita oli niinkin runsaasti. Mutta tutkija selitti lintujen alalajeista, mistä en ymmärtänyt yhtään mitään. Se ei kuitenkaan vähennä ihastustani pikku ruokailijoihin. Myös talipallot riippuvat narusta, ja naputtajia riittää.

Nyt ovat oravatkin oppineet käyttämään hyväkseen lintulaudan antimia. Niillä näyttäisikin olevan hyvin

tiukka arvojärjestys. Yhteensä niitä on viisi, mutta vain yksi ”mahtuu” kerrallaan ruokailemaan toisten odotellessa vuoroaan. Lautaan puhdistettava useasti, koska oravat jättävät aurinkokukan siemenistä kuoret laudalle syötyään ensin sisälmykset.

Siinähan tämä talvi hienosti hupeneekin seurattessa luonnon ihmeellisyyksiä. Kerran satuimme näkemään lähettyvillä lumikonkin, joka livahti lähistöllä olevan kaivon kannen alle piiloon. Jäljistä päätellen se voi kuitenkin hyvin.

Pianhan ruokintakausi päättyy, ja linnut alkavat suunnitella kodin rakentamista. Edellisten talvien tapaan tiedän niiden lopettavan itsestään lintulaudalla käymisen. Silloin otan ”tarjoilut” pois, pesen ja puhdistan syöttöalustan ja, jos Luojan suo, pistän sen jälleen paikoilleen ruudun taa syyskylmien alettua.

Kesäajan linnut saavat elää luonnon tarjoamien antien varassa ja opettaa poikueensa tulemaan toimeen omin avuin. Palataan syksyllä sitten taas asiaan, jos aihetta ilmaantuu. Nyt kuitenkin vielä Tarvan tapaan: ”Ylös, ulos ja lenkil- le.” Talvisin terveisin,

Aino Koppi

Kurkijoen-Hiitolan sukututkimuspiiri

Toiminta vuonna 2005

Kerran kuukaudessa Karjalatalolla kokoontuvaa sukututkimuspiiriä ovat vetäneet Else Kalpio, Harri Kekki, Pirjo Kojo ja Veikko Repo. Osallistujien aktiivisuus on ollut ratkaisevaa kokoontumisten onnistumiseen.

Kokouksia Karjalatalon Wärtsilä-salissa pidettiin vuonna 2005 yhdeksän kertaa ja yksi kesäkokous Kurkijoki-museolla Loimaalla. Osallistujia kokouksissa oli 7-17. Kokoushuoneen vuokran ovat maksaneet vuorotellen Kurkijoki-Seura ry ja hiitolaiset.

Piirillä ei ole ollut jäsenmaksua. Kahvirahaa on kerätty tarvittaessa. Tiedottamista varten on Internet-sivut, joita Juhana Mykrä on ylläpitänyt. Sivuille pääsee kätevästi www.kurkijoki.fi <<http://www.kurkijoki.fi>>-sivuston ja www.hiitola.fi <<http://www.hiitola.fi>>-sivuston kautta. Kurkijokelaisessa on myös ollut ilmoituksia toiminnasta.

Kussakin kokouksessa käydään läpi osallistujien sukututkimuskuulumiset,

jossa yhteydessä avautuu keskustelunaiheita ajan- kohtaisiin kysymyksiin. Uudet kävijät oppivat tuntemaan osallistujat, ja keskustelu kunkin tutkimusten yksityiskohdista soljuu mukavana taustana kokoontumiselle. Yksi tärkeistä asioista on sukututkimuksen yksinäisen pakerruksen tulosten esittely toisille.

Uusia kävijöitä on ollut lähes joka kokouksessa. Osalla on ollut pitkälle menneet selvitykset suvuis- taan, jotkut vasta ottavat ensi askeleita sukututkimuksen kiehtovaan maailmaan.

Kokoontumisissa on yhtenä pääkohtana ennalta sovit- tujen kylien läpikäynti. Molemmista kunnista on otettu kylä, jonka koko kuva on valoteltu eripuolilta. Samalla kukin on tutustunut tarkemmin omissa aineistoissaan olevien kyseessä olevan kylän sukuihin ja historiaan.

Kokoontumisten aihepiirit

20.1. Kuuppala, Korpisaari,

Kaunissaari ja Kilpola
17.2. Kurkijoen Lopotti ja Hiitolan kirkonkylä
17.3. Hiitolan asemanseuru ja Elisenvaara
14.4. Tiurala ja Tervu, ortodoksi-teema

19.5. Lopotti, Ylä- ja Ala- Kokkola
9.6. Kurkijoki-museossa Elisenvaaran kartta 1:2000 ja CDRomin esittely
30.-31.7. Kurkijokelaisten

pitäjäjuhlat Loimaalla, vähän esittelyä takahuoneessa
13.-14.8. Hiitola-juhlat Porissa
15.9. Raivattala ja Tervu
20.10. Haapavaara ja Ilmee

17.11. Mikrilä ja Tausjärvi
8.12. menneen muistelu ja tulevan suunnan etsiskely

Veikko Repo

Sildenin sukua Hiitolan Raivattalassa. Edessä vanhaemäntä Katri. Vasemmalla Viljami ja Anna Silden. Kuva on Hiisi-säätiön kustantamasta kirjasta Hiitola kuvat kertovat.

Andrein tarina

Olen 28-vuotias Andrei. Synnyin Kontupohjan piirissä, noin 100 kilometriä Petroskoista. Muutimme Lahdenpohjaan, josta äitini on kotoisin, ollessani 3-vuotias. Perheemme oli tavallinen, siinäkin mielessä, että isä joi paljon vodkaa. Vanhempani erosivatkin, ennen kuin aloitin koulunkäynnin.

Äitini ahersi perheen eteen ja avioitui uudelleen. Avioliitosta syntyi sisareni Ludmila. Isäpuolenikin oli oppinut ryyppäämisen taidon, ja kasvatukseni jäi vaillinaiseksi.

Aloin viipyillä kaduilla liian nuorena. Sieltä sain etupäässä huonoja esikuvia ja malleja. 14-vuotiaana aloin tupakoida. Opiskelu ei ollut minulle vaikeata, vaan sujui hyvin ammattikouluun asti. Alkoholin tuleminen kuvaan muutti paljon. Siitä tuli hyvä olo, ja juopottelusta

pian elämäntapa.

Sitten tuli jostain ajatus, että pitäisi saada helposti ja nopeasti paljon rahaa. Niin mukaan tulivat uhkapelit. Äiti murehti tähteni, muttei voinut mitään. Ammattikoulussa tuli ensimmäiset huumekekeilut marihuanalla. Jäin koukkuun. Opiskelu tuli mahdottomaksi, sillä ajatuksissa pyöri vain huumeet ja viina. Koulu jäi kesken.

Upottavalla suolla uppoavien kanssa

Pian tunsin olevani upottavalla suolla. Ympärilläni oli samanlaisia uppoavia ihmisiä. Äiti ajatteli ja toivoi armeijaan joutumisen tuovan selkeyttä elämäni, mutta 1,5 vuotta armeijassa lähellä Petroskoita olivat vielä huonompaa aikaa.

Palattuani takaisin Lahdenpohjaan sain työtä, mutta epämääräiset elämänta-

vat johtivat pian potkuihin. Sitten joku tuttu järjesti töitä Pietarista viinatehtaalta, mutta siellä tuli potkut vuoden päästä. Jäljelle jäi paljon velkaa, asunnosta ym.

Palasin takaisin Lahdenpohjaan, jossa sain lisää ystäviä, huumeiden käyttäjiä, jotka vetivät joukkoonsa. 3-4 vuotta meni vahvojen huumeiden kanssa. Kaikki suhteet perheeseen menivät rikki, huumeet hallitsivat elämäni täydellisesti. Vielä eräs työnhakumatka entiseen Gorkiin loppui jo Pietariin, jossa matkarahat menivät huumeisiin. Jotenkin pääsin taas Lahdenpohjaan.

Totesin viimein, että omat voimat eivät riitä riistäytymään irti huumeista. Onni oli kadonnut elämästä. Olin irtolainen, nurkkaan ajettu. Heroiini oli vienyt jaloista liikuntakyvyn melkein kokonaan. Elämä oli lopussa. Sitten...

Hellät, vahvat kädet tulivat elämään

Eräs ystäväni, joka eli samalla lailla kuin minäkin ja joka oli ottanut minut kuin hoiviinsa, kertoi, että on olemassa exit, ulospääsy. Hän pyysi lupaa saada kutsua pastori Vitalin käymään. Tämä tuli ja kertoi toisesta tiestä. Kävin jonkun kerran ”rukoustalossa”. Sitten pastori pyysi minua muuttamaan rukoushuoneelle, jossa saisin asua heidän hoidossaan. Niin tapahduin.

Eräänä aamuna tunsin, ettei ole halua polttaa. Jumala osoitti rakkautensa ja voimansa, ja se oli paljon parempaa kuin huumeet, alkoholi ym. entinen elämä. Voisin sanoa, että tulin uskoon huhtikuussa 2002.

Kiovassa on narkomaaneille hoitokoti, jonka hoito-ohjelma on nimeltään ”10 askelta vapauteen”. Sain olla siellä 9 kuukautta, tervehtyä ja opiskella nuorten ohjaamista hyvään elämään. Se oli todella hyvää aikaa.

Nyt olen ollut puolisen vuotta Lahdenpohjassa. Ju-

mala on parantanut minua henkisesti. Myös jalkani toimivat aina vain paremmin. Suhteet perheeseeni ja omaisiini ovat korjaantuneet. Elämä on mielenkiin-

toista ja onnellista Herran kanssa. Toivon Jumalan ohjaavan elämäni, että voisin olla auttamassa entisiä kohalotovereitanikin.

Kirjoitin Andrein tarinan Andrej Kazitskiyn oman kertomuksen mukaan kaksi vuotta sitten talvella vieraillessani Lahdenpohjan evakelisessa helluntaiseurakunnassa. Kuluvan vuoden 24. päivänä helmikuuta tapasin Andrein uudelleen samassa paikassa ja kyselin, mitä hänelle kuuluu.

Iloni oli suuri, kun Andrei kertoi toimivansa Lahdenpohjan piirissä Koulutoimiston palkkaamana päihde- ja huumevalistajana kiertäen piirin kouluissa ja ammattioppilaitoksissa pitämässä oppitunteja nuorille aiheesta, joka on hänelle liiankin tuttu. Hän jakaa myös AIDS-valistusta.

Vastaanotto kouluissa on ollut myönteinen, ja tarve tällaisesta opetuksesta on ajankohtainen ja suuri. Andreilla on oma toimisto entisen Jaakkiman Kristillisen Kansanopiston tiloissa, joissa toimii myös lasten vapaa-ajan keskus. Andrein äiti toimii kyseisen keskuksen johtajana. Oli ilo vierailla noissa tiloissa.

Isossa Kirjassa on kirjoitettuna, että evankeliumi on Jumalan voima pelastukseksi jokaiselle, joka uskoo. Andrein tarina on jälleen kouriintuntuva osoitus siitä, että se on edelleen totta. On ollut suuri etuoikeus olla yhtenä muiden mukana viemässä sanomaa uudesta, paremmasta mahdollisuudesta entisen Jaakkimanseudun nykyisille asukkaille. Jatketaan siitä!

Reino Komonen
Loimaa

Miepä keitin kiisseliä. No ei se mikkää uroteko tietystikkää ole, mutta kun olen sen oikein opettelemalla opetellut, on miu mielestäin hienoa, kun se onnistuu. Kotona ennen äiti-vainaa keitti, mutta tietysti lapsi ei siitä tykänny. Mutta olen sitä polvee, kun piti syödä kaikkea ja kiittää päälle.

Vanhemmiten se on niin hyvää, vaikka mies laittaa kiisselin päälle sokeria. Hyi kauhistus. Kun äitini oli jo vanhempi, keitti kiisselin naapurin emäntä, kun minä hankin ryynit. Kolmistaan sitte herkuteltii.

Ryynistä minäkin keitän ja hapatan hiivalla. Ei ole sitä hapanleivän härkintä. Muutenkin huomasin viime kesänä, kun laitoin hapan-tuotteita: kurpitsaa, sienä, kaalia sekä kasviksia, että kiisseliliemestä saa oivan hapatteen. Sitä hapanleipää

Kiisseli

on turha kaupasta etsiä. Niissä on vehnää ja kaikkea muuta, vaikka kuinka sanotaan hapanleiväksi.

Hapansienet on oikein hyviä, eikä tarvi laittaa suola kovin paljon. Kun antaa hapantua ja sitten säilöö pakastearkkuun, on koko talven sellaisia sienä, ettei edes kuninkaan pöydässä moisia.

Mutta kiisselistä, kuinka hyvää ja ennen kaikkea terveellistä se on. Setän emäntä kun laihdutti yhtenä, keitti hän kiisseliä usjasti itselleen. Kai se tehosi, ei hän kauheen paksu ollut.

Kiisselissä on suoliston bakteereille niin hyvää tekevää hapanta. Siinä on kauran syöpää tuhoavaa ainesosaa. Sekä se on kevyt-

tä. Siis mitä nykyaikaisin tuote elikkä brändi. Alkuun se keittäminen ei oikein sujunut. Ei hapantunut taikka tuli liian hapanta. Tuli kokkareita taikka liika suolasta. Mutta kun en antanut periksi, sujuu kiisselin teko kuin leikki konsanaan.

Kuulin muuten erältä emännältä, että hän hapattaa joskus suuren kiisselin. Ennen valmiiksi keittämistä hän laittaa puolet liemestä pakastimeen. Silloin on kiisseli äkkinäinen laittaa, jos mieliteko äkkiä isköö.

Tää on tämmönen kuli-naarinen juttu. Mutta just tähän aikaan vuodesta kiisseli soppii ko se nenä naamaan kaikkien muiden perinneruokien sekkaan. Nii-ko tuo rokka tai lihapotti sekä muut keskitalviruuat. Kohta tulloo pääsiäine, ja sillo herkut on iha toiset.

Vieno Hovatta

Kurkijoki vuonna 1990

Kurkijoen kirkko Säkinmäeltä päin. Martti Rissanen kuvannut vuonna 1990. Kuvan omistaa Risto Kurki.

Juolaht mielehein

Lapsuudessamme aloimme talvisin aina odotella ensimmäistä nuuskailmaa. Silloinhan lapsille alkoi oikein riemunaika, kun oli niin monenlaista tehtävää sekä mukavaa puuhaa tiedossa.

Lumiukkohan ilmestyi tietenkin ihan ensimmäiseksi lähes joka pihaan, ainakin jos oli sopivan ikäistä porukkaa ukkoa sinne tekemässä. Aina koetettiin ukosta tehdä mahdollisimman suuri ja komea. Sau- nan kiukaan pesästä kaiveltiin sopivan kokoisia hiiliä silmiksi, suuksi ja napeiksi,

joita tehtiinkin pitkä rivi pulleiden pallojen koristukseksi.

Porkkana haettiin ukolle nenäksi. Porkkanan puuttuessa kelpasi käpy tai joku oksankarahkakin. Siinähan lumiukko sitten seisoi pi-

han vahtina siihen asti, kunnes aurinko alkoi sitä pikku hiljaa sulatella. Taidettiin toisinaan ukko kaataa kellauttaa nurinkin.

Lumilyhtykin kuului nuuskakelin puuhiin. Ensimmäinen tehtiin aikamoinen kasa so-

pivan kokoisia pyöreitä lumipalloja, jotka sitten oikein taitavasti aseteltiin kupolin malliseksi lyhdyksi. Se olikin melkoisesti taitoa vaativaa puuhaa. Monesti kävi niin, että lähes valmis lyhty otti ja romahti. Silloin ei auttanut muu, kuin aloittaa kaikki alusta. Kun lyhty oli valmis, siihen laitettiin kynttilänpätkä palamaan, ja ainakin itse lyhtyä ihailimme.

Nehvolan koulun yläluokkien pojat tekivät jatkosodan aikana Karjalassa ollessamme koulun pihaan oikein mahtavan kokaisen lumilinnan. Harmi vain, että me pienimmät saimme vain kateellisina seurata sivusta suurempien touhuja.

Pojat muodostivat oikein kaksi ”sotajoukkoa” ja aloittivat hyökkäyksen linnoitusta vastaan. Toinen urhojen joukko oli vastassa

linnan torneissa ja ampu- ma-aukoilla lumipalloineen. Ja voi sitä pallojen viuhinaa. Eiväthän nuo taistelijat olisi välitunniltakaan malttaneet millään tulla tunnille. Lienee silloinen opettajamme Leonard Männikkö antanutkin pojille lisää armonaikaa, että saisivat sotajoukot taiste- luista tarpeekseen.

Lumihevononkin joskus nuuskalumesta tehtiin. Sil- lä ratsastaa huristeltiin oikein porukalla. Selkään las- tauduttiin monen lapsen voimin kaulasta hännän- päähän asti. Ensimmäisenä istuva ohjaili ja antoi hevo- selle komentoa. Hyvinhän ratsastus lumihevosella su- jui, ainakin paremmin kuin kesällä lehmällä. Mukavia talvisia puuhia riitti silloin ennenkin.

Terttu Ketola

Valkoinen ystävä

Lumiukon valtavan pihalleni rakennan. Vatsapallo pullea ukolla on mahtava.

Sitten samanlaisen toisen pyörittelen aikamoisen. Ukko syntyy komea, nenänä on porkkana.

Lunta löytyy aika lailla, ukko vielä päättää vailla. Pyöritän ja kieritän, harteille sen vieritän.

Kaulaliinan, hatun laitan, kätensä oksan taitan. Siinä seisot vahtina meidän kotipihalla.

Terttu Ketola

Evakkojen vaellus

Reino Äikiän kirja Karjalaiset Huittisissa ilmestyi tämän vuoden alussa. Se kertoo karjalaisten korpivaelluksesta nykyisille asuinpaikoille. Kirjan alussa ker-

rotaan linnoitustöistä Kanaksella kesällä 1939, Talvisodan alkamisesta, evakkoon lähdöstä rajaseuduilta ja Moskovan rauhasta 13.3.1939. Rauhan johdos-

ta yli 400 000 suomalaista joutui lähtemään isänsä maasta niin kuin Abraham aikoinaan.

Kirja kertoo lähinnä pyhäjärveläisten, kaukolalaisien ja sakkolalaisien vaelluksesta ja Reino Äikiän oman perheen evakkotarinaa. Kirjoittaja syntyi 7.10.1939. Talvisodan alkaessa hän oli vasta kahden kuu-kauden ikäinen, joten hänen muistikuvansa perustuvat vanhempien kertomuksiin. Perhe oli talvisodan jälkeen evakossa Alavudella ja palasi vuonna 1941 takaisin Pyhäjärvelle.

Toinen evakkotie vei Keuruulle vuonna 1944. Keväällä 1946 perhe siirtyi Längelmäen kautta Huittisiin. Seuraavana keväänä muutettiin omaan kotiin Nokka- maantielle hirsiseen saunarakennukseen, joka oli kooltaan 5 x 6 metriä. Syksyllä valmistui asuinrakennus,

Reino Äikiän kirja Karjalaiset Huittisissa on herättänyt ihastusta lukijoissa.

Kirjan takakannen kuvassa Reino Äikiä nauttii ensimmäisestä eläkepäivästään vuonna 1999.

ja rakentaminen ja pelonraivaus jatkuivat. Tämä on tuttua tarinaa karjalaisille.

Kirja sisältää erittäin paljon asiantietoa karjalaisten asuttamisen vaiheista ja sopeutumisesta uusille asuinsijoille ja paikalliseen väestöön. Kyllähän alkuun oli ristiriitojakin, kun ei tunnettu toisten tapoja. Aika on hionut pahimmat särmit ja on opittu tulemaan toimeen.

Talvisodan jälkeen valmisteltiin pika-asutuslaki, joka vahvistettiin lopullisesti 28.6.1940. Saman vuonna valmistui Huittisiin 24 pika-asutustilaa, joista 23 oli viljelystilaa ja yksi

asuntotila. Kahdelle viljelystilalle otettiin asukkaan. Kun jatkosota alkoi kesäkuussa, asutustoiminta pysähtyi. Jotkut pika-asutustilan saaneet luopuivat niistä, jotkut jättivät tilan nimiinsä, jotkut eivät palanneet takaisin Karjalaan.

Ensimmäiset paluumuuttajat Pyhäjärvelle lähtivät syyskuun 1. päivänä, kärkeä puhdistusjoukot. Karjalan kunnostaminen ja viljeleminen jatkui kesäkuulle 1944, jolloin alkoi suurhyökkäys. Karjalaiset joutuivat lähtemään evakkoon toisen kerran rajaseudulta.

Välirauha tehtiin 19.9. 1944, ja rajan taakse jäänyt

Karjala tyhjennettiin asukkaista. Maanhankintalaki vahvistettiin 5.5.1945. Uuteen lakiin sisällytettiin siirtoväki, sotainvalidit, sotallesket, sotaorvot ja perheeliset rintamasotilaat sekä asutukseen jaettujen tilojen vuokramiehet ja työmiehet.

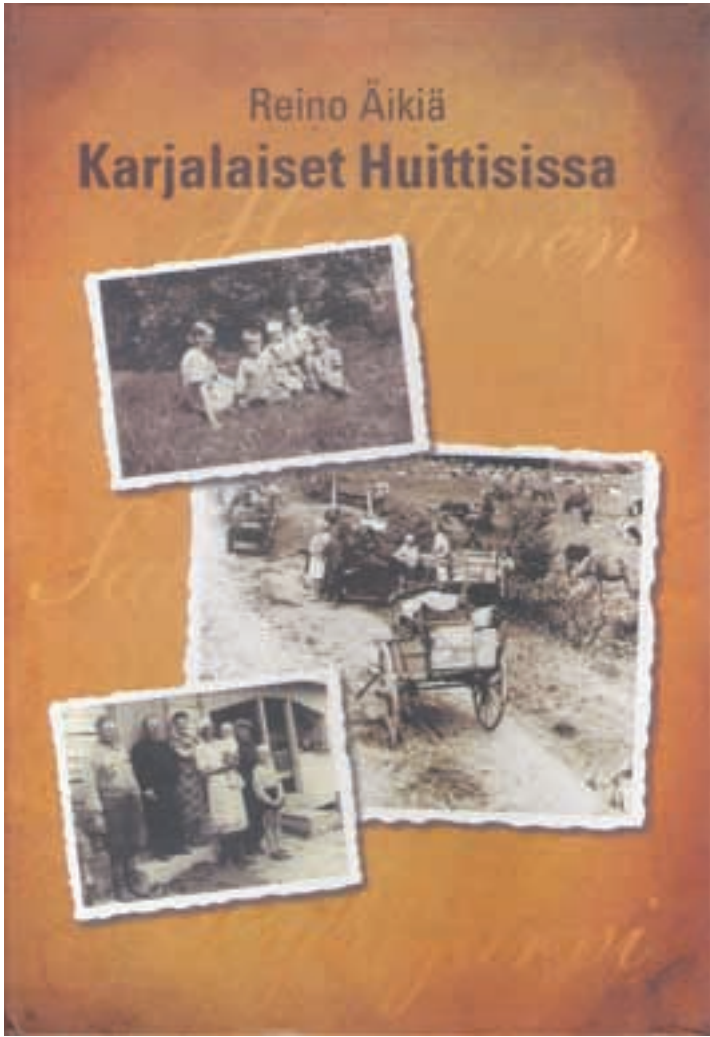
Kaikkiaan syntyi 120 591 tilaa tai asuntotonttia. Alkoi väestön siirto näille paikoille, vilkas rakentaminen ja uusien peltujen raivaus. Siitä alkoi Suomen nousu hyvinvointivaltioksi.

Kirjan lopussa kerrotaan kotiseutumatkoista, jotka alkoivat 1980-luvulla. Nähtiin, miten Karjalaa ja muita luovutettuja alueita oli rakennettu.

Suosittelen kirjaa. Ne, jotka ovat ajan kokeneet, alkavat jo harventua. Nuoremmat eivät tiedä, miten valtava suoritus oli sodanjälkeinen asutustoiminta ja Lapin uudelleen rakentaminen, sotakorvaukset ja muut sodasta aiheutuneet korjaustyöt. Suomi selvisi, ja se vaati verta, kyynelitä ja hikeä. Reino Äikiä on tehnyt suuren työn keräämällä arkistoista asiat kirjaansa. Kiitos.

Huomautin Reinolle, että kirja on hyvä, mutta seksi puuttuu. Hän lupasi kirjoittaa toisen kirjan niitä varten, joita hävettää tutustua menneeseen aikaan.

Kalevi Kokko
Ulvila

Nyt maistuu peruna

Viime kesä oli hyvä perunakesä. Se tuotti runsaasti laadukasta satoa, jota riittää kevääseen saakka. Perunaa voi syystä pitää tuoreen lähiruoan ykköstuotteena. Siitä saa täysipainoista ravintoa ja maukasta ruokaa arkeen ja juhlaan.

Kun peruna on hyvää, se on hyvää ihan sellaisenaan. Aidon maun maistat, kun keität tai höyrykypsennät pestyt perunat kuorineen. Kuivata kypsät perunat avonaisessa kattilassa kuumalla levyllä ja nosta höyryävä perunakeko pöytäsi. Kuorimisen opettelu sujuu jo melko pieneltäkin lapselta. Samalla ehtii keskustella pöydän ääressä ja oppii rauhoittumaan ruokahetkeen.

Kiireessä saat perunat pöytään pikaisesti, kun keität ne kattilassa tai höyrykeitimessä puolitettuna. Voit kiehauttaa keitinveden vedenkeitimessä parissa minuutissa. Veneperunat puolestaan valmistuvat uunissa puolessa tunnissa, ja niistä pitävät kaikki. Rapeapintaiset herkut voit annostella tarjolle laseihin tai mukeihin, josta niitä on helppo syödä dippikastikkeen kanssa.

Milloin olet viimeksi syönyt itse tehtyä kunnan perunasosetta? Hyvän perunasoseen ohje muunnoksineen löytyy Kotimaisten Kasvien nettikeittokirjasta (www.kotimaiset-kasvikset.fi). Jos perunasosetta jää, se on vain hyvä asia. Jäähdytettynä siitä saa uusia ruokalajeja. Voit sekoittaa perunasoseeseen jauho-leivin jauheseosta, taputella massan leivinpäperin päälle litteiksi kakuiksi ja paistaa pöytään tuoksuvia lämpimäisiä. Kylmistä, keitetyistä perunoista puolestaan voit leikata viipaleita ja levittää päälle erilaisia täytteitä, esimerkiksi kurkkutartaria ja kalaa.

Käyttötarkoituksen mukaan

Perunaa viljellään Suomessa yli neljääkymmentä erilaista lajiketta. Kaupasta perunaa kannattaa valita käyttötarkoituksen mukaan kolmesta eri ryhmästä, jotka erotetaan toisistaan pakkauksiin merkityillä väritunnisteilla.

Vihreällä merkityt perunat ovat kiinteitä. Ne pysyvät hyvin koossa keitoissa, salaateissa ja laadikoissa. Keltaisella merkityt yleisperunat sopivat kaikkiin ruokiin. Punaisesta värikoodista tunnistaa jau-

hoiset sose-, uuni- ja leivontaperunat. Luokittelu perustuu perunapakkaamoiden tekemiin tarkkelysmittauksiin.

Kevyttä ja täysipainoista ravintoa

Peruna sisältää vähemmän energiaa kuin riisi ja pasta. Keitettynä ja uunissa paahdettuna peruna sopii painoan tarkkailevankin lautaselle oikein hyvin. Peruna on edelleen varsinkin suomalaisille miehille merkittävä C-vitamiinin lähde. Lisäksi perunasta saa runsaasti kaliumia, joka ylläpitää nestetasapainoa natriumin rinnalla. Merkittäviä perunan ravintoaineita ovat myös magnesium, foolihappo, tiamiini ja B6-vitamiini, jonka puute voi ilmetä ihottumana silmien, nenän ja huulten ympärillä. Perunan on todettu vilkastuttavan ihmisen serotonini- aineenvaihduntaa, mikä puolestaan virkistää mieltä ja torjuu stressiä.

Energiapitoisuus /100 g

Keitetty, kuorittu peruna 341 kJ (82 kcal)

Keitetty, pitkäjyväinen riisi 601 kJ (144 kcal)

Keitetty pasta (tumma nauhamakaroni) 448 kJ (107 kcal)

Perunafaktaa

Suomalainen syö nykyisin perunaa 62,5 kg vuodessa. Kulutus on pienoisessa kasvussa. Kymmenen viimeisen vuoden aikana perunan kulutus on lisääntynyt 3,3 kilolla henkeä kohden. Tuoreen perunan lisäksi perunaa hankitaan erilaisina perunavalmisteina. Näitä kukin suomalainen käyttää noin 8 kg vuodessa. Ruokaperunan kulutuksen kärkisijoja pitävät EU-maista Liettuja ja Irlanti, joissa nautitaan perunaa kaksi kertaa enemmän kuin Suomessa. Ruotsi on listan viidentenä 84 kilollaan ja Suomi kahdeksantena.

Suomalaiset kotitaloudet käyttävät kasvisostoistaan perunaan euroissa noin 17 %. Perunan kilohinta on nykyään niin alhainen, että

suomalainen saa vuoden perunat kaupasta 37 eurolla! Perunan kulutus suhteessa muihin kasviksiin on vähäisintä yksinasuvien, alle 35-vuotiaiden talouksissa. Myös perheissä, joissa on alle seitsemänvuotiaita lapsia, perunaa syödään muita vertailuryhmiä vähemmän.

Ruokaperunaa tuotti viime vuonna 980 viljelijää ja varhaisperunaa 157. Pieniä, alle kahden hehtaarin perunantuottajia oli kolmisen tuhatta. Luomuperunaa viljeltiin 440 hehtaarin alalla. Yhteissatomäärä ylsi 743 miljoonaan kiloon.

Suomen viljellyin ruokaperunalaji on Van Gogh noin 26 %:n osuudellaan. Se on maukas, hiukan jauhoisen yleisperuna. Toiseksi suosituinta on kiinteä Nicola, sitten seuraavat Asterix, Victoria, Rikea ja Matilda. Luomuperunasuosikit ovat Van Gogh, Nicola ja Asterix.

Peruna-sienikakut

500 g perunoita
2 rkl margariinia
100 g siitakesienä
2 valkosipulinkynttä
1 muna
suolaa, pippuria
1 ruukku ruohosipulia
Pinnalle:vehnäjauhojasuolaa
Paistamiseen:margariinia tai voi-öljyseosta

Kuori ja lohko perunat. Keitä perunoita noin 10 minuuttia, eli kunnes ne ovat kypsiä, ja valuta keitinvesi pois. Soseuta perunat ja siirrä jäähtymään. Hienonna sienet ja valkosipulinkynnet. Kuullota kuumalla pannulla vähäisessä rasvassa. Vatkaa muna kulhossa ja lisää joukkoon muut aineet. Jaa seos kahdeksaan osaan ja muotoile litteiksi kakuiksi. Pyöritä perunakakkuset vehnäjauhoissa, jotka on maustettu suolalla.

Paista peruna-sienikakut kullanneruskeiksi, noin viisi minuuttia puoleltaan.

Hiitolaiset ry kerää materiaalia historiikka varten

Hiitolaiset ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidettiin lauantaina 4. päivänä helmikuuta Karjalatalolla Käkisalmi-salissa. Kokouksessa oli läsnä 15 yhdistyksen jäsentä ja yksi vierailija. Kokouksessa puhetta johti Kauko Veijalainen, ja sihteerinä toimi Marja Toivonen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Eila Hentula ja Eeva Liikanen.

Yhdistyksen sihteeri esitteli vuosikertomuksen, joka hyväksyttiin muutamien korjauksin. Yhdistyksen rahastonhoitaja selvitteli tilit ja tilinpäätöksen, ja kuulinne tilintarkastajien lausunnon. Kokous päätti myöntää tili- ja vastuuvapauden johtokunnalle.

Ennen jäsenmaksusta päättämistä Marja Toivonen esitteli johtokunnan

esityksen jäsenmaksusta.

Vuosikokous päätti vuoden 2006 jäsenmaksut seuraavasti: 10,00 € henkilöltä vuosijäsenmaksuna, nuoren henkilön vuosijäsenmaksuksi päätettiin 6,00 €. Kannatusjäsenmaksu vähintään 20,00 € vuodessa.

Ainaisjäseneksi ei enää voi liittyä. Ne ainaisjäsenet, jotka eivät halua kuulua yhdistyksen kautta Karjalan

Liittoon, eivät maksa edelleenkaan yhdistykselle jäsenmaksua. Ainaisjäsen, joka haluaa kuulua Karjalan Liittoon maksaa yhdistyksen kautta 5,00 € Karjalan Liiton jäsenmaksua. Lisäksi päätettiin, että ne yhdistyksen jäsenet, jotka maksavat Karjalan Liiton jäsenmaksuuden jonkun muun karjalaisyhteisön kautta maksavat yhdis-

Yleisnäkymä Äijälän pihaitaan kootusta näyttelystä, jossa oli esillä piirroksia Kivennavan pylväsnaveitoista sekä pienoismalli Kivennavan yhdestä talosta pihapiireineen.

tykselle jäsenmaksua vähintään 6,00 €.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Margit Räsänen. Johtokunnan varsinaisiksi jäseniksi valittiin Sylvi Merta-Junkkari, Kirsti Seppälä, Marjut Veijalainen ja Marja Toivonen. Varajäseniksi valittiin Keijo Pösö ja Sylvi Merta.

Tilintarkastajina jatkavat Taisto Ahokas ja Kaisa Ruotsalainen sekä Jouni Veijalainen varatilintarkastajana. Emäntänä jatkaa Eerikki Raunemaa yhdessä Riitta Veijalaisen kanssa. Johtokunnan järjestäytymiskokouksessa päätettiin, että varapuheenjohtajana jatkaa Sylvi Merta-Junkkari ja Marja Toivonen jatkaa sihteerinä, rahastonhoitajana ja jäsenasioidenhoitajana.

Historiikki työn alle

Vuonna 2004 aloitteli toimintaansa historiikkitoimikunta. Toimikunnan kokonkutsujaksi valittiin Eeva Liikanen. Toimikunnan vakinaisia jäseniä ovat Kauko Veijalainen ja Taisto Ahokas sekä sihteerinä Marja Toivonen. Eeva Liikanen kutsuu tarvittaessa mukaan muitakin yhdistyksen jäseniä. Tehtävänä on saada aikaan painotuote, joka kertoo yhdistyksemme toiminnasta vähintäänkin 50 ensimmäisen vuoden ajalta.

Vuosikokouksessa toimikunta vetosi jäseniin, jotta ne henkilöt, joilla on esi-

merkiksi kirjallista materiaalia yhdistyksen toiminnasta tai valokuvia tapahtumista vuosien varrelta, ottaisivat yhteyttä toimikunnan jäseniin. Valokuvat palautetaan.

Yhteyttä voi ottaa seuraaviin henkilöihin: Eeva Liikanen puhelin (09) 498 027 tai 050-329 0582 tai Kauko Veijalainen puhelin 040-767 0368, sähköposti kauko.veijalainen@luukku.com tai Marja Toivonen puhelin 040-721 6372, sähköposti marja.toivonen@kolumbus.fi.

Tapahtumia kuluvana vuonna

Tarinaillat seuraavina tiistai-iltoina klo 17 Käkisalmi-salissa (suluissa tilaisuuden isäntäseura): 21.2. (Hiitola), 21.3. (Kirvu), 18.4. (Hiitola), 19.9. (Kirvu), 17.10. (Hiitola) ja 21.11. (Kirvu). Joulujuhlat sekä Joululaulut –tilaisuus. Kumminkin paikka ja aika ilmoitetaan elokuun jäsenkirjeessä.

Palmusunnuntaina 9.4 hiitolaiset osallistuvat yhdessä Laatokan karjalaisten ja pääkaupungin karjalaisten seurojen kanssa ekumenisen virpojaisjuhlan järjestelyihin. Palmusunnuntain messu pidetään Käpylän kirkossa kello 11. Kello 12 on tarjolla kirkkokahvit Karjalatalolla ja kello 13 Karjalatalon juhlasalissa ekumeeninen virpojaisjuhla. Luterilaisesta palmusunnuntain vietosta kertoo Seija Molina. Pääkaupungin karjalaisten nuorten vuukut tanhuavat, ja Karelia-kuoro laulaa. Tilaisuuden yllätysvieras on vuoden 2006 virvottava.

Marja Toivonen
sihteeri

Hiitolaiset ry:n porukkaa saapumassa kauniina lokakuuisena päivänä 2005 Kangasalan Karjalaisten museolle Äijälään.

Äijälässä hiitolaiset saivat syödäksensä näin houkuttelevasta pitopöydästä. Myös ruokailun aikana opas Kaarina Lannetta kertoili retkeilijöille mielenkiintoisia asioita.

Kurkijoelta Nykypäivään - CD-Rom

TILATTAVISSA TAI NOUDETTAVISSA

Kurkijokea monipuolisesti esittelevä multimedia sisältää runsaasti tietoa ja kuvia Kurkijoen historiasta ja nykypäivästä. Hinta 20 € + postitus.
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, LOIMAA, puh. (02) 762 2551 ja 050-521 3336

Nyt on mullan- vaihdon aika

Useat viherkasvimme ovat kotoisin lämpimiltä seuduilta, missä ne kasvavat luonnossa kookkaina pensaina tai puina. Suomen ilmastossa ainoa keino kasvattaa näitä kasveja on istuttaa ne ruukkuun ja pitää sisätiloissa kylmän talvemme ajan.

Luonnolliseen kasvuympäristöönsä verrattuna pienessä ruukussa kasvaessaan kasvit tarvitsevat parasta mahdollista multaa, lannoitusta ja hoitoa pysyäkseen elinvoimaisena. Paras aika huonekasvien mullanvaihtoon on kevättalvi, kun aurinko

herättää talvilevossa olleet kasvit.

Miksi multa pitää vaihtaa?

Mullanvaihdon tarkoituksena on pitää ruukussa kasvava kasvi kasvuvuomaisena antamalla juurille lisää tilaa ja ravinteita. Ensimmäisten uusien lehtien ja pienten versojen ilmaantuminen viherkasveihin on viherpeukalolle merkki oikeasta mullanvaihtoajan kohdasta. Nuorten kasvien ruukkukokoa kasvatetaan vuosittain mullanvaihdon yhteydessä. Suurten viherkasvien täydellinen mullanvaihto ei ole välttämättöntä joka kevät, mutta pintamulta kannattaa vaihtaa vuosittain.

Käytössä kukkamulta väkevoituu eli siihen kertyy haitallisia suoloja muun muassa väkilannoitteiden epäpuhtauksina. Nämä suolat vaikeuttavat kasvien vedenottoa ja saattavat aiheuttaa kasvin lehdenkärkien kuivettumista. Sekä kasvil-

le välttämättömät ravinteet että nämä haitalliset suolat kulkeutuvat kukkamullassa vesivirran mukana.

Etenkin altakasteluruukuissa haihdutusvirtaus nostaa haitalliset suolat ruukun pintamultaan. Siksi onkin tärkeää vaihtaa vuosittain uutta multaa ruukun pinnalle, vaikkei kasvi muuten tarvitsisikaan mullanvaihtoa. Saviruukuissa lannoitesuolat ja kalkki saattavat näkyä ruukun ulkopinnalla valkoisena karskana.

Pelkkä kasvuturve tiivistyy nopeasti kukkaruukussa, siksi pitkäikäisille huonekasveille suositellaan kompostoimalla valmistettua kukkamultaa, kuten Biolan Mustaa Multaa. Mustaan Multaan muodostuu kestävä mururakenne, joka pitää mullan ilmapuna ja kasvin juuret säilyvät elinvoimaisina ja terveisinä. Altakasteluruukuissa käytetään erityisesti niihin suunniteltua Altakastelumultaa, jonka sisältämät pitkät kuidut edistävät veden tasaista imeytymistä ruukun vesisäiliöstä. Altakastelumulta on myös riittävän ilmapuna suuriin ruukuihin.

Kostuta multa ennen käyttöä

Mullanvaihto aloitetaan kastelemalla juuripaakku perusteellisesti etukäteen muutamaa tuntia ennen ruukunvaihtoa. Paakku irta- toaa silloin helpommin ruukusta juuria vahingoittamatta ja pysyy paremmin koossa. Tarvittava määrä uutta kukkamultaa kostutetaan nihkeäksi erillisessä

Sumutus Ruukun voima Merileväuutteella nopeuttaa kasvin toipumista mullanvaihdon jälkeen.

astiassa ennen ruukutusta. Sopiva suhde on noin desilitra vettä multalitraa kohti.

Uuden ruukun tulee olla halkaisijaltaan sentin pari juuripaakkuu suurempi. Kasvi istutetaan uuteen ruukkuun niin, että paakku tulee entiseen syvyyteensä. Paakun reunalle valutetaan uutta multaa ja se tiivistetään hellävaraisesti sormin painelemalla. Ruukkua ei täytetä aivan täyteen mullalla, vaan pinnalle jätetään kunnollinen kasteluvara.

Mullan pinta säilyy siistinä, kun siihen laitetaan 2-3 sentin kevytsorakate. Muutaman sentin paksuinen kevytsorakate estää hyönteisiä, kuten harso- sääskiä, munimasta pinta-

multaan. Kate myös vähentää kosteuden haihtumista suoraan mullan pinnalta, jolloin kasteluvälit voivat olla totuttua pidemmät.

Anna juurtua rauhassa

Mullanvaihdon jälkeen kasvi siirretään varjoon ja sen lehtiä suihkutetaan merileväuutteella. Uutta multaa kastellaan varovasti vähän kerrallaan. Alkukastelu mullanvaihdon jälkeen tehdään varovasti, mieluiten pienissä erissä. Pintamullan annetaan kuivahtaa ruukutuksen jälkeen selvästi ennen ensimmäistä kastelua. Näin multaan muodostuu kestävä ilmava mururakenne, eikä mullan pinta liety

tai kovetu.

Kasvien juurtuminen uuteen multaan on tehokkaampaa, kun varotaan liian runsasta kastelua alkuvaiheessa. Ruukun vaihdosta toipuvat kasvit tarvitsevat kosteutta, mutta myös hapetta juurilleen. Märkä multa on hapetonta ja vaikeuttaa kasvien toipumista.

Normaali kastelu aloitetaan vasta, kun kasvi on päässyt kasvunalkuun eli noin 2-3 viikon kuluttua ruukutuksesta. Samaan aikaan kasvin voi siirtää oikealle kasvupaikalleen. Keväisen mullanvaihdon jälkeen hoitolannoitus aloitetaan noin kuukauden kuluttua, kun kasvi on toipunut ruukun vaihdosta.

Uusia kasveja pistokkaista

Viherkasvit ovat ränsistyneet talven aikana valon puutteen vuoksi. Osa kasveista kaipaa leikkausta. Sopiva aika leikkaukselle on mullanvaihdon yhteydessä. Hennot versot poistetaan kokonaan ja hyväkuntoiset pitkät versot katkaistaan haaroittumisen edistämiseksi. Leikkaukseen käytetään terävää veistä tai oksasaksia. Oikea leikkauskohta on noin puoli senttiä lehden tai sivuverson yläpuolelta. Hyväkuntoisista versonpätkistä voidaan juurruttaa uusia yksilöitä.

Helposti juurtuvat esimerkiksi aralian, juurun, kissuksen, muratin ja pelargonin versot. Juurrutettavien versojen tulee olla vahvoja, elinvoimaisia ja terveitä. Ne leikataan noin kahdeksan sentin mittaisiksi ja niihin jätetään vähintään kaksi lehteä. Versot työnnetään kosteaan multaan parin sentin syvyyteen. Sopiva kasvualusta juurrutukseen on Kylvö- ja Taimimulta tai Kaktusmulta.

Pysyäkseen hengissä juurtumaton verso tarvitsee kosteaa ilmaa. Siksi ruukun päälle laitetaan löyhästi kirjas muovipussi. Ruukku laitetaan lämpimään ja valoisaan paikkaan, mutta ei suoraan auringonpaisteeseen. Lehtiä sumutetaan päivittäin. Muutaman viikon kuluttua versoihin on kehittynyt juuret ja lehti-hangoista alkaa työntyä uusia, pieniä versoja. Kun leikatuista versoista on kehittynyt taimia, niitä voidaan hoitaa kuten muitakin huonekasveja.

Lannoittamalla kasvuvuomaa

Sydäntalvella kodin ruukkukasvit ovat olleet talvilevossa ja hoidoksi on riittänyt niukka kastelu ja lehtien sumutus merileväuutteella. Päivien pidentessä talvilepo päättyy ja kasvit alkavat tarvita hoitolannoitusta. Viherkasveille suositellaan säännöllistä lannoitusta kasvukaudella helmilokakuun välisenä aikana.

Hoitolannoitukseen soveltuvat sekä kasteluveteen sekoitettava Luonnonravinneste että multaan sijoitettavat Luonnonravinnepuikot tai ravinnerakeet. Luonnonlannoitteet ovat turvallisia käyttää, koska niissä ei ole multaa väkevöittäviä epäpuhtauksia. Multaan sijoitettavia kiinteitä luonnonravinteita annostellaan ruukkuun kerran kuukaudessa ja kasteluun käytetään pelkkää vettä. Ravinteet liukenevat vähitellen kasvin käyttöön.

Sen sijaan Luonnonravinnestettä annostellaan kasteluveteen kaikilla kastelukerroilla, ja ravinteet ovat heti kasvien käytettävissä. Luonnonravinteet lisäävät kasvualustan multavuutta ja kuohkeutta ja siten parantavat kasvien viihtyvyyttä.

Sisarusten ”talvisia” harrastuksia

Niko 3 v. harrastaa liikkumista ja ulkotouhuja. Jenna 1,5 v. keskittyy ilmaisutaitoihin sisätiloissa. Niko ja Jenna Kaapron äiti on Anu Piik, jonka ukki on Tapio Siira (Kurkijoki Savii).

Made in Paris?

4-vuotias Essi leikki Eevi-siskonsa (6 kk) kanssa lattialla. Itse istuin sohval- la ja silmäilin samalla lehteä. Yhtäkkiä Essi kysyi: ”Äiti, onko sulla hajuvettä?” Vastasin: ”Ei ole. Mit- ten niin?”

”No, sitten Eevillä on kakka housussa!” kuului reipas vastaus.

Minna
(www.positiivarit.fi)

Teeveestä tuttu

Koulullemme kutsuttiin ambulanssi äkillisen sairaustapauksen vuoksi. Kun kaksi ensihoitajaa lähti kiidättämään paareja ovesta sisään, pikku poika juoksi heidän rinnallaan ja selitti tohkeissaan: ”Minä katson joka kerran sen teidän televisio-ohjelmanne!”

Ville

Muistojen yö

Kun kaksi täitiäni olivat meillä vieraisilla, he katse- livat äitini kanssa valoku- via ja kotivideoita pikku- tunneille asti. Isä oli men- nyt nukkumaan jo paljon aikaisemmin ja nousi aamulla keittelemään kahvia. Toinen tädeistä laahusti keittiöön. ”Mihin asti te oikein valvoitte?” isä kysyi.

”Suunnilleen vuoteen 1976”, täti vastasi.

Anne

Valinnanvapaus

Kuusivuotias tyttäreni oli ensimmäistä kertaa häissä. Hän katseli tarkas- ti, kuinka pappi, sulhanen ja sulhaspoika asettuivat seisomaan kirkon etuosaan. Häämarssi alkoi soida, ja morsian asteli pitkin käytä- vää. Tyttö tuijotti näkyä lu- moutuneena ja kysyi sitten kuiskaten: ”Isi, saako se valita noista sedistä, kenet se haluaa?”

Daniel

Laikkalanlahdelta ja Uitonsalmen seudulta vesitse Korpisaareen

Otteita ”Kurkijoki kylästä kylään” -teoksesta ja tutkimuksista sekä päätelmiä arviointineen

Korpisaari on saarikylä. Pääsaari on noin 2,5 km leveä ja 7 km pitkä. Sinne pääsee Lopotista kun Hiitolaan vievältä tieltä käännetään vasemmalle Riekkalan ja Kannansaaren väliselle tielle. Muita nimettyjä saaria on 14. Korkeimmat mäet ovat yli 55 metriä korkeita.

Korpisaareen kuljetaan maanteitse Uitonsalmen yli kylän ”lahenpuolelle” Repomäelle, josta teitä haarautuu eri suuntiin. Toista puolta saarta sanottiin ”kylänpuoleksi”. Matkaa vesitse Lopotista Korpisaareen on noin kolme kilometriä.

Hämeenlahden Linnavuori

Lopotista lähdettäessä laivaväylää seuraten lahden oikealla rannalla Hämeenlahdessa näkyy 50 metriä korkea tasalakinen ja lähes pystysuoraista seinämää oleva mäki. Täällä on tehty esine- ja rahalöytöjä, jotka osoittavat alueen olleen asutun 900- tai 1000-luvulta alkaen.

Reunoilla on ollut vallitusta ja laen keskellä vartiotupa. Laella on sijainnut eräs Laatokan vanhimmista muinaislinnoista. ”Hämeenlahden Linnavuoren löydöt ovat myöhemmältä rautakaudelta ja keskiajan alusta (A.S.)” = Meronvinginajalta Viikinkiajalle (600-1000 j.Kr.)

Kuuppalan Jäämäen muinaislinna

Laikkalanlahden toisella rannalla 1,5 kilometrin päässä Hämeenlahden Linnavuoresta on sijainnut toinen muinaislinna 55 metriä korkean mäen solaisilla vallirakenteisella rinteellä. Lähellä rantaa mäen rinteellä on hiidenkirnu.

Lopotin laivaväylän varrella oli Villa-Pekon saari, jossa 1500-luvulla, Kannansaaren kylässä sijainneen nunnaluostarin aikoihin asui erakko. Saarelta löydettiin useita muinaisesineitä. Saarella oli matti Nokelaisen rakentama mökki. Valok. Arvi Nokelainen, julkaistu Kurkijoki kuvat kertovat –teoksessa.

Kuuppalassa on löydetty myös kalmistonmäet (Joh. ja Juho Räkköläisen mail-la), luolia, tulisijojen paikkoja, kehään järjestettyjä kiviä ja kivivarustuksia.

Kylän alue on ollut suosituttu asuinpaikka lähes 3000 vuotta takaperin. ”Kalmistomäen kenttätutkimukset ovat osoittaneet, että paikalla on kivikautisen asuinpaikan ja myöhäisrautakautisen kalmiston jätteitä, ja myös varhaismetallikautinen asuinpaikka (A.S.)”.

Villa-Petrin saari

Kallioinen saari sijaitsee Laikkalanlahdessa aivan laivaväylän vieressä. Saarella on tehty muinaislöytöjä, mm. lukuisia rautakirveitä (48 kpl). Kanansaaren nunnaluostarin aikoihin saarella asui erakko.

Saarelle majansa rakentanut Matti Nokelainen kuului Kuuppalan tunnetuihin henkilöihin. Kerto-

muksen mukaan hän oli os-
tanut saaren markalla toiselta Kuuppalan tunnetulta henkilöltä Antti Torikalta (Iso-Antti, Paksuniska-Antti), eikä kauppaa koskaan tehtykään lain kirjainta noudatettavaksi.

Lainhuudotkin otettiin tupaantuliaisten yhteydessä, kun kokoontunut seurue virolaisen spriin vaikutuksesta hihkaisi kolme kertaa Lopottiin päin. Taisipa tyyneenä kuulakkaana iltana kuulua tuon seurueen karsijaisut Lopottiin asti ja vieläpä itse lainvalvojan nimismies Onni Kososen korviin. Matkaa oli vain pari kilometriä. Ainakin nimismies oli Matin tavatessaan vaatinut selitystä kuuluneelle metelille, mutta totuuden kuultuaan oli nauranut koko jutulle.

Kannansaaren nunnaluostari

Laivaväylän varrella Kannansaaressa on sijain-

nut 1500-luvulla puinen nunnaluostari, joka oli ha-
keutunut linnojen turviin. Nurmeltuneita raunioita on ollut havaittavissa sekä paikka, jota kutsuttiin ”Kirkkomaaksi”. Lisäksi saarelta on löydetty joitakin luostarinaikaisia muinaislöydöksiä.

Luostaritoiminnan keskeytyessä sotien seurauksena ja rakennuksen jäädessä tyhjilleen tilaa on käytetty väliaikaisena kirkkonakin 1600-luvun alussa, Ruotsinvallan aikana, jolloin luostari poltettiin luultavasti venäläisten tuhoajien toimesta (kirjoittajan arvelu). Myöhemmin saarella on ollut laitumia ja heinäniittyjä, ja saari on yhdistetty mantereeseen täytemaasta tehdyllä maasillalla.

Kelkutti

Korpisaareen mentäessä, muun muassa Kontulaisten paikalle, sivuutetaan Kannansaaren vieressä pieni

kalliorantainen matalaa puustoa kasvava saari. Notkelmissa voi kasvaa tiheitä variksenmarjamattoja.

Kannansaaren Riuttamäki

Aivan lähellä Kannansaaren ja Riekkalan rajaa laskee ”Uitonsalmeen” pieni noin puoli kilometriä pitkä Tyrsyöja, jonka ympäristö on rehevää lehtokasvillisuutta. Purolehdossa kasvava rehevinä kasvustoina leveälehtinen alvejuuri ja häpykannus. Kosteikkojen varsilla viihtyvät velholehti ja purolitukka.

Riuttamäen (45 metriä korkea pystysuorien kallioseinämien muodostama) kallioiden raoissa kasvavat harvinaiset tumma raunioinen ja kapealiuskainen raunioinen. Rehevillä rinteillä kukkii pensasmainen orjanruusu. Kuivia rinteitä koristavat metsämeiramin sinipunaiset kukat yhdessä harvinaisen heinäkasvin korp-

nurmikan kanssa.

Riuttamäen harvinaisuuksiin kuuluvat Maarian verijuuri ja ukonhattu samoin vuohenkello ja varvaskello, jotka korkeina kasveina pystyvät kohottamaan siniset kukkansa pienempien kasvien yläpuolelle vaahteroiden lomassa.

Mainittu purolehto ja koko Riuttamäen seutu oli pitäjämme mielenkiintoisimpia paikkoja luonnon-tutkijalle. Paikasta käytettiin myös nimeä Viereväriutta.

Viereväriutta

Ranta oli Riuttamäen kohdalla hyvin syvä. Mah-tavat kallionjärkeleet kuvastuivat veden alta. Jäätymisilmiöt olivat aikanaan aiheuttaneet kallio- ja kivi-vyöryjä.

Muinainen tarina kertoo Viereväriutan synnystä seuraavasti: ”Syysmyöhällä linnanherra purjehti laivoineen kaupunkiin ostosmatkalle, sillä pitkän talven varalle oli tuotava monenlaisia tarvikkeita linnanvälle. Kallis lasti oli sijoitettu laivaan, ja ennen paluumatkan alkua linnanherra kysyi noidalta (lappalaiselta), pääseekö laiva onnellisesti kotirantaan. ’Lähelle kotia pääset, vaan et perille’, kuului vastaus.

Noidan ennustus jännitti kovasti laivaväkeä. Naismeren ylitys sujui hyvin, Uitonsalmen kapeikko ei tuottanut vaikeuksia. Kun tutut rakennukset alkoivat häämöttää, laukaisi linnan-herra jännityksen ja lausah-ti: ’Haista noita peppuas, lappalainen laikkojais, kot kultane näkky, virp pitkä viirottaa.’

Viereväriutan kohdalle tultaessa kallio sortui ve-teen. Mahtavat kallionjär-käleet aiheuttivat hyökyaal-lon, joka kaatoi laivan. Lin-nanherra ei päässyt kotiin.”

Reino Kontulainen

Ei napostelulle, kyllä välipaloille!

Iltapäivällä väsyttää, ei huvita ja järkikään ei liiku. Pitäisikö ottaa jotain pientä naposteltavaa kaapista?

Syöminen vaikuttaa ihmisen vireystilaan. Veren-sokerin laskut koetaan hyvin yksilöllisesti. Osa ihmisistä pärjää hyvin pelkillä ateri-oilla, mutta moni kaipaa niiden lisäksi pientä purtavaa esimerkiksi iltapäivällä tai illalla.

- Erityisen tärkeitä väli-palat ovat pienille lapsille ja kasvaville nuorille. Heillä päivän energiantarve ei välttämättä edes täyty pelkillä pääaterioilla, kertoo Kan-santerveyslaitoksen erikois-

tutkija Ritva Prättälä.

Välipalojen valintaan kannattaa kiinnittää huomio-ta. Erityisesti nuoret popsi-vat välipalaksi usein makei-ta ja rasvaisia herkkuja, joita ei voi parhaalla tahdollakaan pitää terveellisinä valintoi-na.

- Usein välipalaksi ote-taan jotain, jonka luullaan olevan kevyttä, mutta joka todellisuudessa sisältää val-tavasti rasvaa tai sokeria. Esimerkiksi ”pieni” pizza-viipale on useimmiten kaik-kea muuta kuin pieni välipa-la, Prättälä kertoo yleisim-mistä virheistä

Mininäkkileipiä ja -porkkanoita, nam!

Mitä sitten kannattaisi vä-lipalaksi valita? Prättälä suo-sittelee kiinnittämään huo-miota erityisesti rasvan, so-kerin ja suolan määrään: vaikkapa näkkileivän, kevy-en leikkeleen, rasvattoman maidon ja hedelmän yhdis-telmä on verraton pikkunä-län sammuttaja.

Elintarviketeollisuuskin on herännyt kehittämään erilaisia terveellisiä välipa-lavaihtoehtoja: esimerkiksi Wasabrödin pikkuruisilta näkkileiviltä näyttävät Knäckis-keksit tai Pirkan

pusseissa myytävät mini-porkkanat ovat hyviä esi-merkkejä tuotteista, joissa terveellinen raaka-aine on jalostettu helposti evääksi tai välipalaksi taipuvaan muotoon.

Kun kerran näkkileiväs-täkin on kehitetty sellaise-naan syötävää herkkua, niin miksei ideaa voisi soveltaa muihinkin terveellisiin ruo-ka-aineisiin? Asiantuntijan toivelistalla olisivat esimer-kiksi helposti nautittavat ja mukaan otettavat vähäsoke-riset marja- ja hedelmätuot-teet. Esimerkkinä hauskasta keksinnöstä Prättälä mainit-see myös äskettäin tekemän-

sä hotellivierailun: karkin si-jaan huoneen tynnyllä odotti vihreä omena!

Stoppi sokerihiirille

Moni osaa jo karsia näky-vää rasvaa pois ruokavalios-taan. Uusien elintarvikkei-den sisältämistä sokerimää-ristä ollaan huomattavasti harvemmin tietoisia.

- Asiantuntijoiden kes-kusteluissa sokeri oli näky-västi esillä kolmisenkym-mentä vuotta sitten. Nyky-ään suomalaiset saavat ra-vinnostaan rasvaa vähem-män kuin 1970-luvulla, jo-ten sokeri on noussut uudel-leen huomion kohteeksi ras-

vojen rinnalle. Julkisuudes-sa sokeri näkyy tällä hetkel-lä lähinnä keskusteluissa koulujen makeis- ja limsa-automaateista. Moni ei tie-dä, että myös vähärasvaiset maustetut jogurtit ovat usein todellisia sokeripommeja, Prättälä huomauttaa.

Terveystuotteidenkin tuo-teselosteet kannattaa siis lu-kea tarkkaan; esimerkiksi edellä mainituissa juurespa-loissa tai näkkileipäkekssei-sä ei ole lisättyä sokeria lain-kaan. Sokerin määrään kan-nattaisi kiinnittää huomiota kaikkia elintarvikkeita valit-taessa. Prättälällä on myös yksi suuri toive:

- Se vanhan ajan karkki-päivä! Jospa se vain tulisi takaisin!

Paula Peltonen

Eino Heikinmaan Lapsuusmuistoja-sarjan osa 26

Vahinkoja ja onnellisia hetkiä

Tauno-eno hankki veneen

Hevosen paimentamisen lisäksi täytyi keksiä joitain muitakin harrastuksia. Niin vesistörikkaassa ja kauniissa paikassa kuin Viitasaarella oli onkiminen yksi helppo ja mieluinen harrastus. Tietysti siitä samalla saatiin vähän särvintäkin, jos sattui olemaan hyvä syönti.

Alkuun minun onkipaikanani oli Hietalan laitur, joka sijaitsi aivan käpyriihen kohdalla lähellä sitä siirtoväen tavaravarastoa, jossa kävin usein työni johdosta. Meiltä kotoakin oli vain vajaa kilometri rantaan. Siinä välillä oli vielä Vaitin mummon ja ukon sekä Tauno-enon ja Martta-tädin asuinpaikka, jossa poikkesimme usein aikaa menettämään.

Eno oli jo Uittoyhdistyksen hommissa, joten hän oli harvoin kotona, koska siellä tehtiin töitä yhtäjaksoisesti useampi päivä. Sitten sai taas olla kotona muutaman päivän. Silloin hänkin joskus kävi siinä laiturilla istuskelemassa ja onkea liottamassa, mutta vähän huonolla menestyksellä. Siinä istuessaan hän tuumaili: ”Olisipa vene, että pääsisi tuonne vähän kauemmaksikin koetelemaan kalaonnea.”

Siinä onkiessamme tuli enolle mieleen: ”Jospa yhtiöllä sattuisi olemaan joku vanha vene, jonka saisi sopuhintaan.” Eipä kulunut montakaan päivää, kun eno saapui oikein veneellä Hietalan rantaan ja tuli sanomaan: ”Nyt, Eino, lähdetään ongelle vähän kauemmaksi, sillä nyt meillä on oikein vene.”

Tietysti minä olin valmis kuin partiopoika lähtemään sellaiselle retkelle. Ei muuta kuin rantaan mennessäni kaivoin matoja tallin takaa, jossa niitä oli runsaasti. Sitten vain rantaan, ja siellähän se vene oli. Kyllä minä vähän hämmästyin, kun näin sen: se oli valtavan suuri.

”Miksi tämä on näin suuri, oikein kahdet airotkin ja leveyttä vaikka kuinka?” sain kysytyksi. ”Tällä on turvallinen onkia. Jos sattuu vähän heilahtamaan, niin ei ainakaan vene heti kaadu”, tuumaili eno ja jatkoi: ”Sitten me kaikki mahdumme siihen, jos satumme innostumaan soutelemisesta, kunhan saadaan vielä toiset aivot. Tämä oli sellainen hylkyyn jäänyt kelupaatti, jolla ennen hinattiin pieniä lauttoja. Sillä tällaiseen veneeseen kuului vielä käsin kierrettävä vinssi, jolla lauttoja vinsattiin matalista ja kapeista lahdista. Mutta nyt se joutuu vähän kevyempiin tehtäviin.”

Evakoksi ristitty vene vesille

Me enon kanssa lähdimme vähän kauemmaksi on-

gelle kokeilemaan onnea. Meillä oli normaalien onkien lisäksi mukana sellaiset pohjaonget. Sen talon poika, jossa he asuivat, oli sanonut, että Keitelelohjaan menevää laivareittiä ohjaavan reimerin luona olevan matalikon reunalta voisi saada pohjatuulella oikein kunnon körmyniska-ahvenia, jos käyttäisi pohjaonkea.

Minä en ollut koskaan sellaista onkea nähnytkaan saatikka että olisin sellaisella onkinut, mutta eno tiesi, millainen se oli. Hänen neuvonsa mukaan tein itselleni samanlaisen, ja hän lupasi opastaa, kuinka sitä käytetään. ”Kyllä sinä siihen opit, kun olet ensimmäisen ahvenen saanut”, sanoi eno.

Oli minulla tavallinen onki kaiken varalta mukana, että jos siihen kuitenkin napaisi, kun en uuteen onkeen oikein luottanut. Mutta ei se uusi tuttavuus pettänyt. Sillä saatiin monta körmyniskaa, niin että ei hullumpi onkipaikka ollutkaan. Siellä ja monessa muussa paikassa poikettiin kokeilemassa kalaonnea, joko hyvällä tai vähemmän hyvällä onnella.

Viitasaarta ihailmassa

Kun onkiminenkaan ei oikein tuntunut aina mielekkäältä, täytyi keksiä jotain muuta tekemistä, vaikka vain lähteä rauhassa soutele-

”Lennon aikana huomasin, että hevosella oli täysi laukka päällä ja toinen kärryn pyörä oli maassa ja toinen päin taivasta.”

maan kauniina kesäiltana. Se olikin rauhoittavaa ajanviettoa, kun sai ihailla kauniita maisemia järveltä päin. Sieltä ne olivatkin aivan toisennäköisiä kuin maalta katsottuna. Lähtijöistä ei ollut puutetta.

Vaikka Evakko oli iso vene, se tuli joskus aivan täyteen. Parhaassa tapauksessa meitä taisi olla seitsemän-kahdeksan henkeä, osa tietysti oli lapsia, mutta oman tilansa hekin tarvitsivat. Silloin se uikin jo aika syvässä eikä sallinut enää suurta keinutusta, mutta kuukaan ei halunnut keinutella ja siten pilata rattoisia soutuuretkiä.

Isä kertoili, että kun hän oli viisi tai kuusi vuotta aiemmin ollut eräällä Kurkijoen kunnanvaltuuston tekemällä kesäretkellä Keski-Suomessa, he olivat poikenneet Viitasaarelle, jossa olivat yöpyneet. Hotellin terassilta he olivat ihaileet aurin gonlaskua.

Joku retkeläisistä oli todennut, että olipa kaunista paikkakuntaa ja että mikäpä sielläkin olisi asuessa. Saman totesivat toisetkin, mutta olivat samalla lisänneet, että kyllä Kurkijoenkin kir-

konkylä oli kauniilla paikalla. Lisäksi oli vielä oltu sitä mieltä, että koko pitäjän alue, joka sijoittui Laatokan rantaan, oli erittäin kaunis paikka.

Kesä jatkui, ja oli totuttava siirtolaisen elämään. Elämä oli toisenlaista, kuin mihin olimme kotona tottuneet. Saareksen kodissa olivat olleet ne tutut tehtävät, joita oli totuttu vuosikausia tekemään. Tuntui siltä, ettei tehtävämme ollut oikein meitä varten. Kaikki tuntui liian pintapuoliselta ja väliaikaiselta, mutta elimme siinä toivossa, että kaikki muutuisi todellisemmaksi. Eikä voi sanoa, että elämämme olisi ollut yllätyksiä vailla, eivätkä ne kaikki niin hauskojakaan olleet.

Kuperkeikka hevosella

Kävi nimittäin sillä lailla, että kun olin palaamassa eräältä tavanomaiselta siirtoväen tavaroiden siirtoreisultani ja olin siirtynyt pienemmälle kärrytille, joka kulki oikealla olevan kallion ja vasemmalla olevan pellon reunaa, jossa kasvoi melkoista lepikkoa, nykäisin Mirkku-hevosta ohjaksista, ja se lähti kovaan raviin. Sillä oli kai kiire tallille, kun niin mieluisesti ravasi.

Tie jatkui pellon reunaa ja alkoi kaartua oikealle. Kaarteen sisäreunassa aivan kärrynraiteen vieressä oli noin puolen metrin korkuinen kiven järkäle. Kovassa vauhdissa en huomannut ottaa tuota kaarretta huomioon ja vaistomaisesti oikaisin hiukan, ja silloin se kärrynpyörä tärähti siihen kiveen ja heitti minut kärryiltä vasemmalla olevaan lepikkoon. Lennon aikana huomasin, että hevosella oli täysi laukka päällä ja toinen kärryn pyörä oli maassa ja toinen päin taivasta.

Kun selvisin pois lepikosta, hevosta kärryineen ei näkynyt missään. Ajattelin, että kyllä se sieltä tallilta löytyy. Mutta kun olin ehtinyt tallille, niin hevosta kärryineen ei näkynyt missään. Ei edes jälkiä näkynyt missään, että olisi tiennyt, mihin suuntaan se oli mennyt. Hetken mietittyäni ainoaksi todennäköiseksi paikaksi jäi se mättäikkö, missä olin sitä Kopsan ukon kanssa laiduntanut.

Sinne oli muutama sata metriä matkaa. Ensin oli keatoa jonkun matkaa ja sen jälkeen mättäikköä ja pientä pusikkoa, josta päästiin sille alueelle, missä niitä hevosia syöttelimme. Mutta minun ei tarvinnut mennä kuin sen kedon laitaan, kun näin kärrynpyörän mättäitien välissä. Mentyäni lähemmäksi näin, että Mirkkukin oli kärryjen kanssa aivan kyljel-

lään. Se katseli minua hyvin anovasti suurilla silmillään, sillä se ei päässyt mättäiden välistä mihinkään, koska se oli valjaissa.

Hetken mietin, mitä pitäisi tehdä. Koska näytti siltä, että hevoselle ei ollut käynyt kuinkaan, aloin riisua sitä valjaista. Onneksi se oli kaatunut vasemmalle kyljelle, että sain aisaremmat auki eikä tarvinnut remmejä katkaista. Samoin sain rinnustimen auki, että länget avautuivat. Sain myös oikeanpuoleisen rahkeen auki, ja näin hevonen vapautui valjaista. Sitten vielä yritin taivuttaa oikeanpuoleista aisaa vasemmalle, jotta hevosella olisi enemmän tilaa nousta ylös.

Kun olin näin tehnyt, pistin Mirkkua nousemaan ylös. Ei se ensimmäisellä yrityksellä onnistunut, mutta kun se huomasi, että siitä taitaisikin päästä ylös, oli toinen yritys paljon tehokkaampi. Mutta kolmannella kerralla se vasta onnistui. Kun talutin sitä vähän kauemmaksi ja totesin, ettei sille ollut tapahtunut mitään, olin todella huojentunut.

Seuraavaksi minun piti saada kärryt pystyyn ja aisat tallille päin. Siinä sitä olikin hommaa kerrakseen, mutta kun oikein yrittää, niin viimein onnistuu, vaikka siinä meinasikin usko loppua. Kaikkein eniten tuotti hankaluutta saada kärrit pystymään pystyssä niiden suuren mättäiden välissä, mutta onnistuihan sekin.

En oikein tiennyt, mistä apuakaan olisin hakenut, sillä isä oli vielä siirtoväen huollossa eikä siis ollut kotona. Enkä muutenkaan oikein halunnut lähteä apua hakemaan, jos vain suinkin omin voimin pärjäisin, sillä yksin maailmassa on monessa tapauksessa pärjättävä.

Kun olin saanut kärrit pystyyn vaikka aika kallellaan, niin yritin saada hevosista aisojen väliin. Onnistuinhän siinäkin viimein, vaikka toinen rahkeen sai kiinnitettyä vasta sitten, kun ensin oli päästy vähän tasaisemmalle paikalle. Niin me pääsimme loppujen lopuksi - monen mutkan kautta - tallille, ja kärritkin olivat säilyneet aivan ehjinä siinä rytkäksä.

Päivän työt olivat tulleet päätökseen. Muistin sen jälkeen aina ajaa kyseisen kaarteiden varovaisemmin, oli se sellainen töyssy. Kun muutaman viikon kuluttua tuli siirtoväen tavanomainen tavaraerä, oli niiden joukossa kumipyöräiset lavakärrit. Koska niille ei Viitasaarelta löytynyt omistajaa, niin siirtoväenhuollossa päättivät, että me saisimme käyttää siitä syksyyn asti. Vasta sitten ne lähetettäisiin Jyväskylän keskusvarastoon, johon kaikki sellainen tavara, jolle

Oi niitä aikoja

entisiä ja lapsuusvuosia noita

Muistelmani alkavat aivan lapsuusvuosistani Kurkijoen Saareksen kylästä 16-vuotiaaksi nuorukaiseksi asti. 4.1.1942 sain kutsun IS-joukkoihin Kurkijoelle, ja siitä alkoi Suomen armeijan palveleminen aina 23.10.1945 saakka. Nämä tarinat olen kirjoittanut aivan muistinvaraisesti, en ole mitään muistiinpanoja käyttänyt. Ne muuttamat päivämäärät, jotka tästä löytyvät, on otettu teoksista, jotka on myös mainittu.

Eino Heikinmaa

ei löytynyt omistajaa, täytyi palauttaa. Niin me saimme loppukesäksi käyttöömmekumipyöräiset lavakärryt, joilla oli paljon mukavampi ajella niitä tavaroita.

Kiukkuinen Mikko

Oli jo kaunis kesä. Ella ja

”Kaikille sotaorvolle niin kuin siirtolaislapsillekin valtio kustansi koulun.”

minä olimme saaneet luvan muuttaa maalari Mikon pihassa olevaan pieneen aitaan nukkumaan. Kun isä ja äiti nukkuivat Ömannin mökin toisessa huoneessa ja tati toisessa, niin oli aika tuskallista nukkua etenkin kuumalla aikaa. Siksi vanhemmat kysyivät Mikolta, saisivatko lapset nukkua hänen aitassaan. Hän oli antanut luvan.

Kyllä siellä olikin hyvää nukkua. Aitassahan me olimme kotonakin kesät aina nukkuneet, aina myöhään syksyyn saakka. Olimme nukkuneet Mikon aitassa muutaman viikon, kun minä munasin kaiken. Sattui niin, että minä olin ollut jossain, en muista missä. Mutta joka tapauksessa Ella oli jo kerinnyt mennä nukkumaan ja pannut oven sisäpuolelta kiinni. Kun tulin nukkumaan ja koetin ovea, oli se sisäpuolelta kiinni. Innostuin vähän rajummin jyskyttämään ovea, ennen kuin Ella ehti tulla avaamaan ovea ja päästämään minut sisälle.

Eikä kestänyt kauan, kun Mikko tuli ulos ja äänestä päätellen hänellä oli jäänyt ryyppy päälle. Kun Mikko pienessä hiprakassa ollessaan oli hyvin lupsakka ja hauska mies, oli nyt toinen ääni kellossa. Hän huusi kuin leijona: ”Kuka on tullut tänne hajottamaan minun aittaani? Kyllä minä tiedän, missä te olette. Kyllä minä teille näytän, kuka täällä on isäntä, kun olette tulleet häiritsemään rauhallisia ihmisiä.” Kaikkea mitä sieltä tuli, en muista, mutta joka tapauksessa meitä siellä aitassa pelotti, etenkin Ellaa.

Kun Mikko rakkonsa tyhjennettyään ja sanansa sanottuaan painui pirttiinsä, niin silloin meitä vietin ja äidin ja isän viereen. He ihmettelivät, mitä oli tapahtunut. Selitimme tilanteen. Loppuyö nukuttiin samassa huoneessa vanhempien kanssa.

Pian välikohtauksen jälkeen me muutimme Ken-

nään taloon, jossa oli paljon väljemmät tilat. Hevonenkin saatiin talon talliin. Myös Ömannit tarvitsivat lisää tilaa, sillä heidän poikansa saapui siviiliin sotareissulta.

Muutto Kennäälle

Eläminen Kennäällä tuntui paljon kodikkaammalta. Meillä oli muistaakseni keittiö ja kaksi huonetta, jotka olivat aika suuria verrattuna edelliseen asuntoon, koska meillä oli hetken aikaa kaksikin koululaista vuokralla. Nenosen Kerttu oli koko talven ja Kilpiön Onni ainoastaan pari viikkoa silloin, kun käytiin rippikoulua.

Onni oli minun kansakoulukaverini Jokirannasta. Me olimme samalla luokalla. Kerttu äiti puolestaan oli meidän äidille jotain sukua ja hyvä nuoruuden tuttava. Ehkä siksi meidän vanhemmat ottivatkin hänet meille asumaan. Kaiken lisäksi hän oli sotaorpo. Hänen isänsä oli kaatunut Talvisodassa.

Kaikille sotaorvolle niin kuin siirtolaislapsillekin valtio kustansi koulun. Kerttu aloitti Viitasaarella yhteiskoulun, ja minä läksin joulun jälkeen Parikkalaan Maamieskouluun, vaikkakin pienten mutkien kautta.

Kennään talo oli rakennuksista päätellen aikoinaan ollut aika iso maatila. Siinä oli kaksi päärakennustakin. Me saimme huoneet siitä suuremmasta rakennuksesta. Sisäänkäynti oli sivurapuista. Pienemmässä asuivat toiset siirtolaiset, joiden nimet en muista.

Kiinnitin huomiota siihen, että syksyllä ulkovajassa teurastettiin muutamia lemmiä. Sitä en tiedä, söivätkö he ne itse vai menivätkö ne johonkin muualle. Kävin hevosta ruokkimaan mennessäni vajassa katselemassa, mitä siellä tapahtui. Me ja emäntä asuimme siinä suuremmassa rakennuksessa.

Kun meidän rapusta meni sisälle, pääsi kauttaaltaan ikkunaseinäiseen eteisaulaan, josta mentiin keittiöön. Keittiö oli aika tilava niin kuin kaikki muutkin huoneet. Perimmäinen huone oli osittain kalustettukin. Mikä oli erikoisinta, siellä oli jalalla poljettava hammaslääkärin porakone. Mahtoiko perheen jäsenistä joku olla hammaslääkäri, koska tuo pora oli jo käynyt vanhan aikaiseksi ja jouti museoon?

Elämä tuntui vähän vapaammalta, kun oli isommat tilat. Aikakin tuntui kuluvan

Aluepalautus ry:n hallituksen ja toimikuntien kokouksen julkilausuma

Viipurin rautatieasemaa kehitettävä nopeille junille

Aluepalautus ry on sitä mieltä, Viipurin rautatieaseman palveluja on kehitettävä nopean junayhteyden rakentamisen yhteydessä sekä että venäläisille rekoille on määrättävä Suomessa tiemaksut. Lähialueyhteistyöryhmän on päätettävä tuen lopettamisesta Venäjälle, ja Suomen hallituksen on asetettava työryhmä suunnittelemaan palautusta. Tiedotusvälineiden on Aluepalautus ry:n mielestä lopetettava palautuksen itsesensuuri.

Helsingin ja Pietarin välinen nopeutettu junayhteys on tarkoitus ottaa käyttöön osittain jo vuonna 2008. Palvelusuunnitelmassa on otettava huomioon myös Viipuri suomalaisille tärkeänä matkakohteena. Tämän hetken suunnitelmissa kaupunki on jäänyt taka-alalle.

Helsingin ja Viipurin välille on asetettava enemmän päivittäisiä junavuoroja, ja Viipurin aseman asiakaspalvelukykyä on parannettava kaikilta osin. Asema ei vastaa tällä hetkellä kansainvälisiä vaatimuksia. Aseman kehittämisessä on jo huomioitava alueen palautuminen Suomelle ja aseman liittäminen maamme rataverkkoon.

Viipurin hotellien palvelutason on parannuttava nykyisestä huomattavasti, mikäli kaupungin tämän hetken hallintokoneisto aikoo saada lisää matkailijoita kaupunkiin.

Venäjän rekoille tuntuvat tiemaksut

Venäjälle suuntautuva tavarakuljetusten kauttakululiikenne on Venäjän toimin ohjattu

pääosin venäläisten kuljetusyritysten hoidettavaksi. Suomen rannikkotiestö on ylikuormitettu ja liikenneturvallisuus vaarantunut venäläisen rekkaliikenteen kasvun myötä.

Suomen on ohjattava osa tavarakuljetuksista rautateille tieliikenteen vähentämiseksi ja asumisviihtyisyyden takaamiseksi Venäjälle johtavien teiden varsilla. Lisäksi venäläiselle rekkaliikenteelle on asetettava riittävät tiemaksut, joilla katetaan sekä teiden kunnossapito

että pikaiset kauttakululiikenteen tieväylien parantaminen.

Liikenneministeriön asettaman työryhmän on syytä huomioida, että kauttakululiikennettä tapahtuu tiestöverkostolla eri tasoilla poikki Suomen, joten tiemaksut ja teiden uudistaminen on suunniteltava tämä huomioiden ottaen.

Venäjän apu lopetettava

Venäjän valtiontalouden ylijäämä muodostui ennätysmäiseksi viime vuonna. Ylijäämän suuruus oli tilinpäätöksen mukaan 7,5 prosenttia bruttokansantuotteesta. Öljyn ja kaasun myynnistä on kerätty 43 miljardin euron suuruinen valtion budjetin ulkopuolinen rahasto velkojen lyhentämistä varten. Ulkomaista velkaa on kansantalouden vaurauteen verrattuna vähän, vain 12 prosenttia bruttokansantuotteesta.

Suomen ministeriöiden yhteisesti asettama työryhmä pohtii vuoden 2006 aikana lähialueiden jatkamista. Aluepalautus ry edellyttää, että Suomen on lopetettava lähialueet Venäjälle nykyisten projektiohjelmien päättyessä. Suomen lähialueiden lahja-apu on lopetettava tähän vuoteen. Tämän vuoden lähialueyhteistyön lahja-apu on 28,1 miljoonaa euroa. Tästä suuri osa menee Venäjälle.

Palautusta käsittelevä työryhmä

Koska Suomen kansasta tällä hetkellä 36 prosenttia kannattaa Suomen alueiden palautusta ja 43 prosenttia haluaa Suomen hallituksen neuvottelevan Venäjän hallituksen kanssa maamme alueiden palautuksesta, niin Vanhasen hallituksen on asetettava työryhmä valmistelemaan palautusta ja siihen liittyviä taloudellisia laskelmia.

Työryhmään tulee nimitää Suomen eri ministeriöiden ja palautusjärjestöjen edustajia. Työryhmä raportoi hallituksen asettamalle ministerityöryhmälle, joka tulee myös asettaa yhtä aikaa palautustyöryhmän kanssa.

Palautuksen jälkeinen yhteiskuntatekniikan jälleentekeminen voidaan hoitaa lähialueyhteistyön varoin. Venäjän on myös osallistut-

tava palautuksen jälkeisiin yhteiskunnallisiin jälleentekentamiskuluihin, koska se on laiminlyönyt miehittäjänsä alueen kunnossapidon.

Tiedotusvälineiden lopetettava itsesensuuri

Suomen alueiden palauttaminen on nähty Suomen tiedotusvälineissä lähes yksinomaan kielteisenä seikkana. Palautuksen taloudelliset edut on salattu, ja jälleentekentämisen kulut on harkittu ylivoimaisesti.

Palautuksen taloudellisia ja oikeudellisia mahdollisuuksia ei ole tarkasteltu avoimesti ja puolueettomasti. Tiedotusvälineet eivät myöskään ole huomioineet palautukseen kohdistuvaa suurta mielenkiintoa.

Osa johtavista tiedotusvälineistä on syyllistynyt tietoiseen salailuun palautuksen osalta. Palautuksen tarkastelussa Suomessa vaikuttaa vielä voimakas Neuvostoliiton ajan itsesensuuri. Tämä oli nähtävissä käytännössä myös äskettäin presidentinvaalien vaalikeskustelujen yhteydessä. Aihetta vältettiin tietoisesti sekä ensimmäisellä että toisella vaalikierroksella.

Tiedotusvälineiden on syytä suhtautua palautukseen katsojiensa, kuulijoihinsa ja lukijoihinsa kiinnostuksen mukaisella painoarvolla. Kielteisen ja vääristetyn tiedon tilalle on tarjottava oikeaa, tutkittua tietoa ja tarkastelua. Palautus on vähintään yhtä ajankohtainen kuin Nato-keskustelu.

Aluepalautus ry
www.aluepalautus.net

Mielipide

Köyhän talon perilliset Suomeen yksi eläkeläisjärjestö

Useimmat lienevät kuulleet köyhän talon perillisistä, jotka vetivät eri suuntaan perintönsä käytöstä niin kauan, että koko perintö kului asianajajien palkkioihin. Sen jälkeen oltiin yhtä köyhiä kuin ennen suurta ilouutista perinnöstä - ja mikä pahinta - monta uutta riidanaihetta "rikkaampia".

Nykyään Suomen eläkeläiset ovat verrattavissa tuollaiseen perheeseen. Miksi olemme jakaantuneet niin moneen eri eläkeläisjärjestöön? Meitä ja meidän etujamme poljetaan tasan niin kauan, kuin olemme

erimielisiä.

Niinpä tietysti: historia ja poliittiset perinteet ovat syynä. Historia on historiaa, ja sitä saamme kunnioittaa. Mutta tämän päivän todellisuus meidän kannattaa ottaa itsemme takia huomioon, ellemme halua kulkea korville lyötävien kirjoissa.

Kukaan ei vaadi meiltä meidän historiaamme, vaikka me esiintyisimme yhtenäisenä valtiovaltaan päin. Voisimme hyvin kokoontua omien ystäviemme ja aateveljiemme kesken säännöllisissä tapaamisissa. Mutta olisi järkevää koota yksi ja yhtenä-

nen eläkeläisjärjestö edustamaan kaikkia Suomen eläkkeellä olevia.

Uskon, että monet tavalani kunnioittaisivat sitä eläkeläisjärjestöä, joka uskaltaisi avata keskustelun asiasta ja sylinsä kaikkien tulla. Se vaatisi ennakkoluulottomuutta ja vanhojen luutumien hiomista, mutta sen tuloksena voisi syntyä jotakin uutta ja rakentavaa. Silloin eivät eläkeläiset enää olisi syrjäytettävissä yhteistä kakkua jaettaessa.

Kissa pöydälle

Nikolain pilkki 2006

Kalakurjet järjesti Nikolain pilkin lauantaina 4.3. Säkylän Pyhjäjärven Vaapukarannassa. Kiertopalkintotaulun on lahjoittanut Ria Virevuo.

Kilpailuun osallistui 23 pilkkijää. Kokonaissaalis kasvoi 15,101 kilogrammaan. Suurimman saaliin kiertopalkinnon nappasi vuodeksi omakseen Simo Kaunisto.

Suurimman kalan kiertopalkinnon voitti Marjatta Poskiparta 159 gramman ahvenella. Kiiskikilpailun voitti Pentti Kemppinen yhteensä 44 kiiskellä. Saamattomien palkinto arvottiin. Arpaonni suosi tällä kertaa Veikko Kohoa.

Tulokset:

1. Simo Kaunisto 2 606 g
2. Pentti Kemppinen 2304 g
3. Toivo Hyvönen 2 214 g

4. Viljo Ylönen 2 088 g
5. Marjatta Poskiparta 1 356 g
6. Seppo Kemppinen 1 302 g
7. Saini Repo 733 g
8. Teuvo Heinonen 569 g
9. Aimo Jälkö 358 g
10. Liisa Maanpää 315 g

11. Teuvo Ahokas 299 g
12. Terttu Veijalainen 282 g
13. Pertti Inkinen 246 g
14. Martti Repo 217 g
15. Jouko Mäki 147 g
16. Eero Häkli 46 g
17. Martti Meskanen 19 g

Presidentti Svinhufvud pistäytyi presidenttikaudellaan Karjalan Kannaksella eräässä tapahtumassa. Muolaan ukko tervehti Ukko-Pekkaa sanoen: "Mie uon tähä ast sanont kaikkii siuks, mut sinnuu mie, Herra Resitenti, sinnuu mie sanon työks."

paljon nopeammin. Pystyi myös jo ajattelemaan, kuinka elämä oikein järjestäisi. Olihan meiltä koulunkäynnit jääneet kesken ja niin pois-päin. Minulta jäi jatkokurs- sin toinen vuosi kesken ja Ellalta ensimmäinen. Pohdimme, menisimmekö vielä jatkokursseille vai jättäisim-

mekö kansakoulun siihen.

Minä päätin, että minulle riitti kansakoulunkäynti, sillä jatkokurssit eivät olleet silloin pakollisia. Minulla oli mielessäni toiset suunnitelmat. Ella oli kyllä sitä mieltä, että hän menisi käymään toisen luokan, koska ei muutakaan tekemistä ollut.

Kurkijokelaisen lukijamatka Kurkijoelle 8.-11.6.

Lähde mukaan oman pitäjälehtemme Kurkijokelaisen lukijamatkalle. Vielä emme ole tarkkaan päättäneet, mitä matkalla teemme. Voisimme ainakin käydä yhdessä tutustumassa joihinkin Kurkijoen kyliin, kunhan matkalla on mukana joku asiantuntija. Silloin saisimme kuulla jotain tyyppillistä kyseisestä kylästä.

Matka-ajankohta on oivallinen: alkukesä. Käet

kukkuvat, kullerot kukkivat, eikä ruoho ole päässyt kasvamaan vielä pitkäksi. Luonto on ehkeimmillään ja puhtoisimmillaan. Maajoitumme Raholan koululle, jonne mahtuu 30 henkilöä, 2-4 hengen huoneissa. Myös matkalle mukaan tuleminen siten, että hankkii yksityismajoituksen, onnistuu.

Kolmiöisen ja nelipäiväisen reissun hinta on mat-

koineen, viisumeineen, paikallisine vakuutuksineen ja perillä puolihoitoineen Raholassa 280 euroa. Matkan varrelta pääsee mukaan. Torstaina lähdetään Loimaalta kello aikaisin. Takaisin tullaan sunnuntaina myöhään.

Sitovat ilmoittautumiset joko Kurkijokelaisen toimittukseen puh. (02) 762 2551, 050-521 3336 tai toimitus @kurkijokelainen.inet.fi tai

Matka-Niinimäki, joka on vastuullinen matkatoimisto, puh. (02) 486 5880 tai fax (02) 486 8612. Ilmoittautumisia otamme vastaan 10.4. asti, jolloin päätämme, onko lähtijöitä tarpeeksi.

Lisätietoja voi kysellä Raija Hjelmiltä Kurkijokelaisesta tai Anna-Kaisa Raitalta Matkatoimisto Matka-Niinimäestä.

13.3.1940

Kävi talvinen viima ylitse maan
veren tahrimat sata päivää.
Karsi karmea kaaos
Karjalan,
eikä edessä toivon häivää.

Aseveljillä aatos yhtenäisen,
kaikki puolesta isänmaan,
yksimielisyys se antoi voimaa
ylivaltaa vastaan
taistelemaan.

Harvenneinakin harmaat rivit
pystyivät hyökkääjät
torjumaan,
veren tahrimat sankariveljet,
läpimurtoa vastaan
horjumaan.

* * *

Vaikeni tykit, tuli hiljaisuus...
- kävi keväinen tuuli ylitse maan.
Oli rauhanehdot ankarat,
kovat,
ne sentään ei päässeet
lannistamaan.

Ei liehuneet liput
voittoisasti,
ei helisseet rummut ja torvet,
mutta olihan taistelut
tauonneet.
Surun huokasi Karjalan
korvet.

Voisko kasvaa ne umpeen
milloinkaan
niin syvään isketyt haavat.
Aseveljet, jotka mullassa
maan,
vain muistoissa maineen
saavat.

Ester Taarna

**LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATTILAISelta**

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/
kivi-istutustyöt
- Sormuksien
valmistus
- Ja nyt myös
lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppalankatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

TILAA
Kurkijokelainen

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus- turva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

Asianajaja, varat. Jari Heikman
varatuomari Kaarina Nylamo
varatuomari Katri Nieminen
varatuomari Anne Röppänen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Muistathan ilmoittajamme!

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. 14 000 kilometriä
2. suolainen, karvas, hapen ja makea
3. Kesäpäivä Kangasalla
4. sisäministeriön
5. tellus
6. saviastioiden muotoiluun
7. Ilmari Kiannon
8. Laila Kinnunen
9. kivinilkka
10. lihalla tai sienillä täytettyjä keitinpiiraita

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. 7622 950,
Oikokatu 3
Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

Kaipuu saa näkyä

PALVELEMME
Ma - To 9 - 17
tai sopimuksen
mukaan

**LOIMAAN KIVI
KIVICENTER**

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 02-7605 1221

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan
Aluesairaala

LOIMAAN VIIALAN KONDITORIA-KAHVIO

Kauppalankatu 2, puh. 763 2001
Avoinna: Ma - pe 8.30-17

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ
Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com

EHT-
liiton
jäsen

Erikoishammasteknikko MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

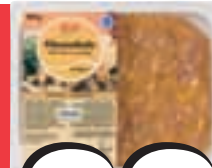
Tarjoukset voimassa: perjantai - lauantai 9. - 11.3.2006.

Herkulliset vaihtoehdot loppuviikolle!

**Atria
Hunajamarinoidut
broilerin
filee-
suikaleet**

400 g
(7,48 kg)

2,99
rasia

**HK:n Porsaan
sisäfileet**
maustamaton,
marinoitu pinta-
maustettu

kg

9,90

**Herkulliset Valion
Aino jäätelöt**

900 g (3,32 l)

2,99
rasia

Hovi Tuorejuustot
200 g (9,95 kg)

1,99
rasia

Atria Keittokinkku
250 g (10,36 kg)

2,59
pkt

**Saarioinen Iso vaalea
karjalanpiirakka**
9 kpl 630 g (3,10 kg)

1,95
pkt

**Kreikan
makeat Navel
appelsiinit**

0,79
kg

**HK Camping
grillimakkara**
500 g (3,58 kg)

1,79
pkt

**Norjalainen
Merilohi 2-3 kg**

4,99
kg

Hartwall Jaffa appelsiini
1,5 l 2-pack 2 x 1,5 l (0,73 l)

2,99
2-pack

LOIMAN
Alko 762 2062
nonstop parturi 040-765 7028
Naisellista muotia -Loimatar- 762 2848
Ritvan ja Olin -Ei-
keittiö
Alkuperäiselle naiselle ja lapselle
Olga 762 4432
LOP- 763 2150
Kultapiste 762 1413
76368520

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18,

**Ruokakauppa
Sinun makuusi**

SPAR